Demokratik

KATILIM

"ABD Irak'ta yeni bir maceraya atılıyor!.."

HEY!.. Where are you going again sillyboy?

YIL : 1990 - KASIM AYLIK ÖĞRENCİ DERGİSİ FİYATI : 2000 TL

MERHABA...

Evet, Demokratik Katılım bir kez daha sizlerle birlikte olmayı becerebildi. Becerebildi diyoruz, çünkü Seka'nın dayanılmaz zamları, hergün artan matbaa fiyatları bir de üstüne üstlük korkutucu basın cezaları dergi çıkarabilmeyi giderek bir beceri işine dönüştürdü. Bütün bu zorluklara rağmen dayanabileceğimiz son noktaya kadar dayanacağız. Birlikte olmadığımız uzun süre içinde Dünya konjonktüründeki birçok değişme Türkiye'yi de etkiledi. Kimin çıkarlarına hizmet ettiğini pek anlamadığımız Körfez krizi bunların içinde en önemlisiydi. Bugünlerde soluğunu ensemizde hissettiğimiz sıcak savaş tehlikesi az da olsa kamuoyu tepkisini çekmeye devam ediyor. Körfez krizine barışçı yollarla çözüm bulunmasını umuyoruz. Ve bu konuda herkesi duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Bu sayımızda eski bir ODTÜ mezun ve hocası olan **Yıldırım Koç**'un "Gençlik Sorgulayabilmektir" adlı yazısına ilk sayfalarımızda yer veriyoruz. Ayrıca değerli hocalarımız **Yakup Kepenek** ve **Gürbüz Tüfekçi**'nin yazılarını iç sayfalarımızda bulabilirsiniz. Yine bu sayıda derleyebildiğimiz oranda ODTÜ haberlerine geniş yer ayırdık.

Dergimizde olan eksiklikleri veya beğendiğiniz yönleri bize bildirirseniz, daha doyurucu bir dergiyi hep birlikte çıkarabiliriz.

Tekrar birlikte olma umuduyla, Yıldırım Koç hocamızın dediği gibi; inancın miskin rahatlığıyla değil, sorgulamanın tatlı rahatsızlığıyla el ele diyoruz...

DEMOKRATİK KATILIM

BU SAYIDA...

Not:

Yeni yönetmelik ve 8 yaşını dolduran YÖK'den Demokratik Katılım grubu da payını aldı. 4 arkadaşımız okuldan atıldı...

SAHİBİ ve SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Murat DENİZ

YAYIN KURULU
Ergun Güvenç ● Ergün Kılıç ● Sinan Önelge ● Levent Hacıyusufoğlu ● Ahmet Aktaş

YAZIŞMA ADRESİMİZ
Örnek Mahallesi Oruç Reis Caddesi İmar II Yapı Koop. 5/2 Telsizler/ANKARA

"GENÇLİK SORGULAYABİLMEKTİR"

Yıldırım KOÇ
ODTÜ Ekonomi Bölümü
1973 Mezunu

Sürekli değişen bir bir dünyada yaşıyoruz. Belli dönemlerde değişim ve gelişim daha da hızlanıyor. Sorunların çözümü ve gelişim için geçmişte kabul edilmiş "doğrular" ve öneriler yetersiz kalıyor. İnsanlar, kendilerini ve anlayışlarını sorgulayarak, kendilerini aşmaya çalışıyorlar.

Gelişimin kaynağı, bugünü sorgulamaktır. Günümüzde hızlanan değişim ve gelişim sürecinde sorgulamak daha da önem kazanıyor.

Sorgulamak mutlaka reddetmek anlamına gelmez. Bilimin dinamiği bu sorgulayıcı anlayıştır. "Aydın" olabilmek, sorgulamakla başlar.

"Bugün üniversitelerde onbinlerce yaşlı insan "okuyor". Ailelerinin, televizyonun, gazetelerin, Kur'an kurslarının, okulların veya baskı ve korkutmanın "terbiye ettiği" onbinlerce insan, yaşlarının doğal eğilimi olan "sorgulama" özelliğinden yoksun kılınmış durumdadır."

Üniversite, toplumsal gelişime ve bilime katkıda bulunacaksa, sorgulamaya en uygun kesim olan gençliğin bu eğilimini bilimsel doğrultuda geliştirmek zorundadır. Gençlik, doğası gereği, içinde yaşadığı toplumu anlamaya çabalar ve değiştirme isteğindedir. Bu eğilim, bilimsel temele oturmazsa, bir "gençlik bunalımı"na dönüşür. Düzeni sorgulama ve düzene tepki gösterme, insan yaşamının belirli bir dönemine özgü geçici bir özellik olarak kalır.

Sorgulama özelliğini büyük ölçüde yitirmiş olanlar, gençliğin bu doğal eğilimin köreltmek için her türlü önleme başvururlar. Genç insan, bir an önce "yaşlandırılmaya", var olanı kabullenmeye ve benimsemeye zorlanır.

Sorgulamanın karşıtı inanmadır. İnananın insanın kafası ilkel bir rehavet içindedir. Çözümlenecek sorun yoktur. Tek sorun, başkaları tarafından geliştirilmiş çözüm yollarının öğrenilmesidir.

Genç insanı "inandırma" ve onun sorgulamalarını engelleme çabaları çok sistemlidir.

Aile, kendi iç işleyişinin sorgulanmasını önlemek amacıyla, kendi anlayış ve uygulamalarının "tek doğru" olduğunu anlatır. İlkokul, ortaokul, lisede devletin resmi ideolojisi daha bir inandırıcılık kazanabilmek için "bilim" kisvesi altında ve sınıfta bırakma yaptırımıyla öğretilir. Din dersleri ise sorgulamanın tümüyle yasak olduğu konuları cehennem korkusuyla benimsetmeye çabalar. İyi bir iş, bol para ve şan-şöhret de sorgulamayana vaadedilen ödüllerdir.

Ancak sorgulamanın eleştirilmesi ve inancın rahatlığı yalnızca mevcut baskı ve sömürü düzenini savunanlar için geçerli değildir. Mevcut düzeni değiştirip, sömürünün olmadığı, insanın kendi yeteneklerini özgürce geliştirebileceği eşitlikçi bir toplum isteyenler arasında da bilim ikinci plana itilebilir, sor-

ÇİÇEK BAKAN: "FLÖRT FAHİŞELİKTİR"... **AVRUPALI KADININ UMUDU ÖZAL'DA...**

gulama ayıplanabilir, sorgulanan dışlanabilir. Nitekim onyıllar boyunca "doğru" diye öğretilenlerin özgürce sorgulandıklarında nasıl çöktüklerini gözleyebildiğimiz bir süreci yaşıyoruz. Çökenler ve çökecekler, özlenen sömürüsüz ve eşitlikçi dünya umutları değil, bu umutların gerçekleşmesine giden yolda tarihin önümüze çıkardığı engellerdir.

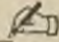
Genç olmak, sorgulayabilmek demektir. Hele üniversite gençliği, bu sorgulamasını bilimsel temellere dayandırabilmeli, gelişimin önündeki engelleri kaldırabilmelidir. Fakat bu görev büyük bir çabayı da gerektirir. Doğru sorgulayabilmek, alternatiflerin üretilmesi çabasını da içermelidir. Bu ise, gençliğin doğasından kaynaklanan ilkel sorgulamanın bilimsel temellere oturtulmasıyla mümkündür. Aydın olmayan, yaptığı işi ciddiye almayan kişi, sorgulayamaz. Hayatın içinde olmayan ise yaşamı kavrayamaz. Sorgulamanın ilkellikten kurtarılması, çok okumayı, çalışmayı, tartışmayı, hayatla içiçe olmayı, sabır ve sebatı gerektirir.

Bugün üniversitelerde onbinlerce yaşlı insan "okuyor". Ailelerinin, televizyonun, gazetelerin, Kur'an kurslarının, okulların veya baskı ve korkutmanın "terbiye ettiği" onbinlerce insan, yaşlarının doğal eğilimi olan "sorgulama" özelliğinden yoksun kılınmış durumdadır. Yaşı küçük onbinlerce insan, cennette iyi bir yer, iyi bir iş, bol para, itibar, göstermelik bir saygı gibi karşılıklarla veya ürkerek, "gençlik ruhlarını" satmışlar, yaşlanmışlar. 12 Eylül sonrası üniversiteleri ise bilimin dayanağı olan sorgulamayı kenara atmış, bu "yaşlandırma" sürecine katkıda bulunmuş.

Gençlik, sorgulayabilmektir. Gençliğin bu doğal eğilimini bilimsel temellere dayandırabilenler, kafa gençliklerini sürekli kılabilirler. Türkiye'nin özgür, sömürüsüz, eşitlikçi, demokratik ve mutlu geleceğini yaratacak olanlar, yaşları ne olursa olsun, kafa gençliğini koruyabilenler, insan olabilmek ve kendilerini sürekli aşabilmek ve geliştirebilmek için, sorgulamanın tatlı huzursuzluğunu, inancın miskin rahatlığına tercih edenlerdir. ❐

Prof. Dr. Yakup KEPENEK
ODTÜ Ekonomi Bölümü

Dünya Üniversiteler Birliği (WUS), İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 40. yılında, Yüksek Öğretim Kurumlarının Akademik Özgürlüğü ve Özerkliği başlığı altında bir bildiriyi, Eylül 1988'de Lima'da toplanan Genel Kurulunda benimsedi. Bildirge, bilimsel çalışma özgürlüğü ve yüksek öğretim kurumlarının özerkliği konularını ele alıyor.

Bilimsel çalışma, araştırma ve öğretim yapılabilmesinin vazgeçilmez önkoşulu olarak akademik çevrenin tüm üyelerinin, temel insan haklarından, en başta, düşünce, vicdan, din, anlatım, toplanma ve örgütlenme özgürlükleri olmak üzere, yararlanmalarının sağlanmasını devletin görevi olarak alıyor. Akademik çevreye girme olanağının toplumun tüm üyeleri için hiç bir engelleme olmaksızın eşit olmasını öngören Bildirge, devletin yüksek öğretim kurumlarının özerk çalışması için gerekli koşulları sağlamasını da öngörüyor. Bu çerçevede, yüksek öğretim kurumlarının tüm yönetim organlarının özgürce seçilmesi ve akademik çevrenin değişik kesimlerinden temsilcileri içermesi esas alınıyor.

Lima Bildirgesi'nin, 9, 10 ve 11. maddeleri, doğrudan, öğrencilerle ilgilidir.

Dokuzuncu Madde, "Tüm yüksek öğretim öğrencileri mevcut müfredat içinden istediği dalı seçme hakkı ve edindiği bilgi ve deneyimin resmi olarak tanınması hakkı da dahil olmak üzere, öğrenim özgürlüğünden yararlanır. Yüksek öğretim kurumları öğrencilerin mesleki ihtiyaçlarını ve beklentilerini karşılamayı amaçlamalıdır. Devletler eğitimlerini sürdürmek için yardıma ihtiyacı olan öğrencilere gerekli kaynakları sağlamalıdır."

Onuncu Madde, "Tüm yüksek öğretim kurumları öğrencilerin, kurumun idari organlarında yer almalarını temin ederler. Tüm devletler ve yüksek öğretim kurumları öğrencilerin herhangi bir ulusal ya da uluslararası sorunla ilgili görüşlerini tek tek ya da toplu halde ifade etme haklarına saygı gösterirler."

Onbirinci Madde, "Devletler, tüm orta öğretim mezunları veya yüksek öğretim düzeyinde öğrenimlerini sürdürebileceklerini ispat edebilecek diğer kişiler için ücretsiz bir yüksek öğretim sistemi tasarlamak, düzenlemek ve yaşama geçirmek için tüm gerekli önlemleri almalıdırlar." Bu maddelerden çok açık olarak anlaşılacağı gibi, çağdaş yüksek öğretim anlayışı, öncelikle yüksek öğretim öğrencilerinin öğrenme hakkına hiç bir sınırlama getirilmemesini öngörüyor. Bu hakkın sağlanması için, öğrencilerin "parasal kaygılardan uzak" bir konumda bulunmaları gerekir. Devletler, öğrencilerin öğrenme hakkının gerçekleşmesini, parasal gereksinimi olan öğrencilere gerekli desteği sağlamak zorundadır.

Bildirgenin bu konuda ikinci önemli ilkesi, yüksek öğretim öğrencilerinin kurumun yönetim birimlerinde yer almalarını öngörmesidir. Bir başka deyişle öğrenciler üniversite yönetiminde söz sahibi olmalıdır. Kuşkusuz bu ilkenin uygulanmasında kurumlara göre farklı yaklaşım biçimleri geliştirilebilir. Ancak Bildirge'nin önerisi çok açıktır. Öğrenciler kurumun yönetim birimlerinde yer almalıdır.

Bildirgenin öğrencilere yönelik sonuncu maddesi, son aylarda ülkemizde "paralı" yüksek öğretim tartışmaları içinde büyük anlam kazanıyor. Lima Bildirgesi, yüksek öğretimin, "tüm orta öğretim mezunları veya yüksek öğretim düzeyinde öğrenimlerini sürdürebileceklerini ispat edebilecek diğer kişiler için" ücretsiz olmasını öngörüyor. Yüksek öğretimin ücretsiz ya da parasız olması gerektiği görüşü, gerçekte, öğrenme hakkının sağlanması amacına dayanıyor. Paralı yüksek öğretimin yüksek öğretim öğrencilerinin en doğal ve vazgeçilmez hakkı olan öğrenme hakkını sınırlayacağı ya da tümüyle engelleyeceği gerçeğinden kaynaklanıyor.

Yukarıda sıralanan öğrenci hakları ve öbür bilimsel özgürlük ve özerklik ilkeleri, yüksek öğretimin tüm mensuplarına bir dizi sorumluluklar da getiriyor. Özellikle, "öğretim ve araştırmaların mesleki standartlara tümüyle uygun sürdürülmesi ve toplumun karşı karşıya bulunduğu çağdaş sorunlara yanıt verir nitelikte olması gerektiği" Bildirge'de önemle vurgulanıyor.

YOZLAŞAN ALTERNATİF

Kerem KARAERKEK - Çevre Müh. I

Nedir sahip çıkılmaya çalışılan. Neyi paylaşmaya çalışıyorlar. Bugün 7'den 70'e herkes, devlet bakanları, memurları, bilmem ne üniversitesinin rektörü, hatta petrol şirketleri holding patronları, lioness clublar. Bir de en kötüsü komik siyasi partiler. Ben çevreciyim diye ortaya çıkıyorsa bunun arkasında elde etmeye çalıştıkları nedir? Bu tablo gerçekten oldukça düşündürücü.

Öncelikle düşüncenin doğuşu ve "alternatif" olarak nitelenişi açısından çevreci yaklaşım bir çeşit anarşizm içerir. İnsiyatifin bireye verildiği, uzmanlaşma ve otorite disiplininin olmadığı bir toplum yapısı çizer. Devlete ve kurumlarına kesinlikle güvenmez. Bürokrasi ve diplomasi tamamen yararsız ve gereksinilme yen kurumlardır. Çevre yaygın kanının aksine çiçek, böcek demek değildir. Tüm toplumsal ve bireysel ilişkileri de içerir. Bu açıdan çevreci/yeşil yaklaşım tüm toplumsal yapıyı ve tüm çıkar ilişkileriyle birlikte (insan-insan, insan-doğa) içinde yaşadığımız şeyin bütününü değiştirmeyi amaçlayan, devrimci bir yaklaşımdır.

Hemen eklemeliyim bu "devrimci" anlayış her türlü terör eylemine ve her türlü şiddet kullanımına karşıdır.

Şimdi baştaki soruma dönebilirim. Bu tanımlar içinde bir devlet bakanının çıkıp da ben çevreciyim demesi gerçekten düşündürücü değil midir?

O halde sistemin ekolojik barış ütopyasını yozlaştırmak ve çevreci devinimi pasifize etmek için kullandığı yöntemleri kısaca gözden geçirelim.

Avrupa'da çevreci devinimin gelişiminin ilk yıllarında gerek hükümetler gerek yaygın iletişim araçları (TV, Basın) çevrecileri Dünyaya "hoş çocuklar" ya da "doğa sever gençler" gibi imajlarla empoze etmeye başladılar. Ülkemizdeki bütün "yeni yetme çevreciler"in yuttuğu bu palavra Avrupa'daki yeşil devrimcilerin politik tavırlarını göstermeleri ve yoğun eylemleri karşısında başlangıçta çok başarılı olamadı. Bunun üzerine bizim çevre müsteşarlığımızın şimdilerde bize önerdiği yarı resmi çevreci dernekler kurulmaya başlandı. Devletler bu dernekleri sadece finanse ediyor ne yaptıklarına ise "hiç" karışmıyordu. Sözün burasında biraz durup, çevreci/yeşil devinimin en yoğun ülke olduğu Almanya'da bu yaz edindiğim bazı izlenimleri aktarmak istiyorum. Finansörleri arasında British Petroleum'da olduğu bir çevreci gruba bunun kendilerine ters gelip gelmediğini sorduğumda "işlerimize karışmadıkları sürece hayır" diye yanıtladılar. Oysa Texaco boykotunun afişleri belki de bu parayla bastırıyorlardı. Eski Kızıllarca aktif politikaya ve siyaset çamuruna bulandırılmış Alman yeşil partisine gittiğimde bir ticaret şirketi havası ile karşılaştım. Binaları ağzına kadar satılık rozet, afiş, T-shirt gibi şeylerle doluydu. Yeşil devriminin ilk ortaya çıktığı Shlesswig Holstein eyaletinde iki nükleer santral, SPD yerel yönetimi denetiminde çalışmayı sürdürüyordu. Yine aynı eyalette devletin desteklediği bir çevre kurma kuruluşu amfibyonları korumak için yüzlerce ağacı kesmekle yetinmemiş, biz orada olduğumuz sırada aynı amaca yönelik olarak amfibyen yumurtalarını yiyen balıkları göllerde elektro-shocklarla öldürüyordu. Çevreci/yeşil hareketin çıkış noktalarından biri olan yaşama saygı ve ekolojik barış (yani doğaya egemen olmaya çalışmak yerine onunla barış içinde yaşamak) ilkesi böylece çiğnenip tükürülüveriliyordu. Bütün bu örneklerden benim aldığım şu oldu:

Avrupalı çevreciler (bazı çok değerli dostlarımdan, ve çok saygı duyduğum birkaç bilim adamından bu genelleme için özür dilerim) toplumsal yapıyı değiştirme, yeni güzel bir dünya kurma çabasını birtarafa bırakmışlar. Bunun yerine sistemin çirkinliklerini, olumsuz etkilerini yoketmeye ekolojik sorunları çözmeye çalışarak insanların asıl hatanın sistemin özünde olduğunu görmelerini engellemeye başlamışlardır. Yani bir bakıma ağaçlara bakmaktan ormanı görememektedirler.

Sorunu çözmeye çalışmak yerine sorunun ortaya çıkardığı çarpıklıklarla uğraşmak, hastalığı tedavi etmek yerine hastanın ateşlenen başına ıslak mendil koymaya ve has-

“ AVRUPA'DA ÇEVRECİ DEVİNİMİN GELİŞİMİNİN İLK YILLARINDA GEREK HÜKÜMETLER GEREK YAYGIN İLETİŞİM ARAÇLARI (TV, BASIN) ÇEVRECİLERİ DÜNYAYA "HOŞ ÇOCUKLAR" YA DA "DOĞA SEVER GENÇLER" GİBİ İMAJLARLA EMPOZE ETMEYE BAŞLADILAR ”

tanın ateşi birkaç dakika düşünce onu iyileşti sanmaya benziyor.

Sorun, kendisini kapitalizm, sosyalizm veya herhangi başka bir "izm" ile ifade eden endüstri toplumudur.

Sorun, tüketim çılgınlığı, para, zaman kavramları, rahat tutkusu, yabancılaşma, kent yaşamı, insancıl ilişkilerin yokolmaya yüztutması, makineleşme, sanayi bölgeleri, herşeyi kalıplar içinde düşünmeye iten eğitim sistemi, bilim saçmalığı, duyguların yosun tutmasıdır. Sorun insanların birbirlerinin gözlerinin içine bakmaktan korkmalarıdır. Sorun kişinin kendi kendisine dürüst olamamasıdır. Herşey bireyle başlar ve insanların herbiri tek tek kendi içinde yaşam sevgisi ve barışı yaşama getirecek gerçek bir devrim yapamazlarsa dünya hiçbir an bir önceki andan daha güzel olmayacak. Bunu bize yepyeni ve tertemiz bir düşünce olan yeşil düşüncenin ne kadar kısa bir sürede yozlaşıp "duvardaki herhangi bir tuğla" haline gelmesi açıkça kanıtlamıştır.

MEÇHUL ASKERİN MEZARI

Öldü devrimin meçhul askeri
Mezarını düşümde gördüm
Mezarı bir arsadaydı
Yapılmıştı yazıtsız iki taştan
Başladı konuşmaya taşın biri:
"Gitmedi yabancı bir ülkeyi fethetmeye
burada yatan
kendi yurdu için savaştı.
Kimse bilmez adını onun,
tarihlerde hep yenenlerin adı yazılı.
İstemişti insan gibi yaşamak
Vuruldu yabani bir hayvan gibi.

Bir mırıltı oldu söz sözü
Daralan boğazından çıktı sesi zorla.
Ama soğuk rüzgarlar aldı o sesi gene de,
Üşüyen insanların kulağına götürdü."

Bertolt BRECHT

SINIRLAYAMAZ... **AMERİKA KÖRFEZE 30 BİN TABUT YOLLADI...** ADNAN HOCA: GERİCİLİĞİN

ÖĞRETİMDE BİRLİK YASASI ÜZERİNE BİRKAÇ AYMAZLIK ÖRNEĞİNE DAYALI DÜŞÜNCE DEMETİ

-Gürbüz TÜFEKÇİ-ODTÜ Tarih Bölümü

İlginçtir, Öğretimde Birlik Yasası'nın çıkartıldığı gün, "Halifelik", "Şeriye ve Evkaf ve Erkanı Harbiye-i Umumiye vekaletlerinin" kaldırılışına dair yasa TBMM'de kabul edilir. Hilafet kaldırılırken, Osmanlı Hanedanının tüm geride kalan kesimi de "Misak-ı Milli" sınırları dışına çıkartılmıştır.

Ne anlama geliyor, bu üç yasanın aynı gün çıkartılmış olması? Tarih bu konuda açıklayıcı pek çok bilgi içeriyor. Bunların tümüne birarada değinebilmemiz olanaksız, ama, şunu söyleyebiliriz ki; yeni bir yönetim biçimini, yani ulusal egemenliği, gerçekleştirmek isteyen "Atatürkçü Düşünce", kuşkusuz, bilimsel olarak toplumun düşünsel dokusunu (zihniyetini) ele almak zorunluluğunun ayırdındadır.

Geçmiş yüzyıllar içinde, Padişahlık kurumunun dayandığı HANEDAN haklarının, "Tanrısal bir erke" dayandırıldığı Osmanlı yönetim biçimi içinde yoğrulmuş bir ÜMMETİN içinden, yeni bir ulus yaratmak kolay bir iş olmasa gerektir. Zordur, zor. Herşeyin Tanrıdan beklenilmesine alışılmış bir düşünsel dokunun arasından, yepyeni, bireysel istençe dayalı düşün düzenlenmesini gerçekleştirmek, gerçekten çok zordur.

Nedir Osmanlı hanedanının dayandığı yönetim biçiminin kökeni? Şeriat. Fatih Sultan Mehmet'in, "İkinci Kanunnamesi"nden bu yana Osmanlı, "Şer'i şerif üzre" hükmeden, siyasal, parasal, yönetimsel ve adalet dağıtımı yaşamı içine sokulmuştur. Fatihi izleyen yıllarda Osmanlı hanedanı, şeriat kurallarından ödün vermek bir yana değişik, çelişkili yorumlamalarla, İslam'ın yayıcısı ve önderi olarak bilinen Muhammed'e taş çıkartacak yeni ve çelişik uygulamalar getirmiştir.

Şurasını kesinlikle belirtmek isterim ki: bir ülkede yönetimin beklentileri eğer, öğretim ve eğitim yoluyla bireyin düşünsel dokusuna yerleştirilerek yaşam alanına sokulmuyor, yaşam alanında gerçekleştirilme olanağına ulaştırılmıyorsa, o yönetim biçiminin başarıya ulaşması olanaksızdır.

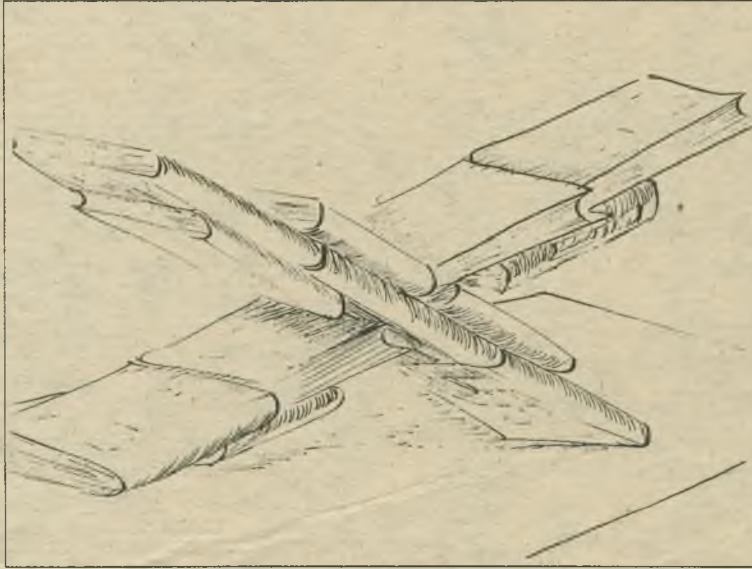
İnsanların ölüm sonrası, Ahiret'te cehennem korkusunu kullanan şeriatçılar, Cennete ulaşmanın yolunu Muhammed'in adını "Tanrının adıyla yüceltmeye" bağlamışlardır. "Tanrıdan gelmiştir" diye ortaya konulan "hazır yargı" biçimindeki kurallara "körü körüne boyun eğerler". Bu boyutuyla din kurumu, ideolojisini şeriat olarak ortaya koyar. İnsanı yönlendiren ve yaşatan Tanrıdır, şeriata göre.

Hıristiyanlıkta da olay aynıdır. Örnek olarak Napoleon'un Fransa'da kurduğu 1. Cumhuriyeti –"Kendisini Kayzer ilan ederek"– hükümdarlığa çevirmesini gösterebiliriz. Napoleon'un en önemli sözü, bilindiği gibi,"para, para, para"dır. Özgür insanlardan oluşan ulusların kurduğu Cumhuriyetlerde yönetim kadrosunun, özellikle Cumhurbaşkanı ve aile bireylerinin kolayca paraya kavuşmaları olanaksızdır. Bu olgunun ayrımındadır Napoleon. Atatürk'ün dediği gibi, "Napoleon kendi aile bireyleri, yakınları ve yandaşlarına görevler verdiği bir Hanedan kurmuştur." Kendi ulusunu sömürebilmek için de din ve Tanrı'yı tanık olarak kullanmıştır. Napoleon'un dinsel görüşünü yansıtan şu sözleri bu yargımızı kanıtlayıcı nitelikler taşır. Bakınız ne diyor

❝ Geçmiş yüzyıllar içinde, Padişahlık kurumunun dayandığı HANEDAN haklarının, "Tanrısal bir erke" dayandırıldığı Osmanlı yönetim biçimi içinde yoğrulmuş bir ÜMMETİN içinden, yeni bir ulus yaratmak kolay bir iş olmasa gerektir. ❞

Napoleon: "Din olmazsa bir devlette düzen nasıl kurulabilir? Servet eşitliksizlikleri varolmadan toplum var olamaz; din olmadan da servet eşitliksizliklerini açıklamak olanaksızdır. Karnı tıka basa dolu bir adamın yanıbaşında bir başkası açlıktan ölmekte ise, ölenin bu durumu kabullenmesi için bir yetkili makamın çıkıp ona "ne yapalım Tanrının dileği böyle" demesi gerekir. Bu dünyada zenginler ve yoksullar olması gereklidir; ama öteki dünyada, o sonsuzluk aleminde bölüşüm başka türlü olacaktır (*Ozankaya, Atatürk ve Laiklik, s. 59).*

Sadece Napoleon mu? Reform ve rönesans çağı öncesi ve sürecinde, Osmanlı padişahları da Tanrı buyruğuna uygun çelişik fetvalara dayalı yönetim sürdürmüşler ve halkı sömürmüşlerdir. Tanrı erkini yönetim güçlerinin kaynağı olarak kullanan yöneticiler, ellerinden geldiğince köleliğin, tutsaklığın sürdürülmesinden yana olmuşlardır. Tanrı'nın yarattığına inandıkları insanları, kendi kulları imiş gibi görüp, medreselerde sürekli olarak dinsel, yani şeriat kökenli eğitimle sömürüyü haklı göstermeye çalışmışlardır. Geri kalmış ülke insanlarını kendilerinin tutsağı sayan emperyalistlerin sömürme hırsı, tarih boyu izlenegelmiştir.

Atatürk'ün verdiği örneğe bir bakalım isterseniz:

"Hindistan'ı, Mısır'ı, Tunus'u ve Cezayir'i aşağı yukarı yüz seneden beri pençelerinde tutanların bu memleketler ahalisinin siyasi, fikri, iktisadi harslarını (kültürlerini) kendi harsları derecesine yükseltmeyi bir an düşündüklerine dair herhangi bir emare ve eser görülmüş müdür? Hayır. Fakat, aksi, yani bu insanları hayvanlaştırmak, uyuşturmak, kendi menfaatlerine gözleri kapalı köleler haline getirmek için ne yapmak mümkünse hepsini yapmaktan geri kalmadıklarına bütün beşeriyet şahittir."

"Herhalde, Türk vatandaşı kat'i olarak bilmelidir ki, bir milletin insanlık ve medeniyet aleminde yükselmesi ve muvaffak olması yalnız ve ancak kendi kuvvetine dayanarak, hürriyet ve istiklalini (özgürlük ve bağımsızlığını) mesun (dokunulmaz) bulundurmasıyla mümkündür (Medeni Bilgiler, s. 118)".

Günümüz dünyasında USA ve SSCB için bu sözlerin ne denli geçerli olduğu bilinen bir olgudur. Süper güçlerce ortak bir davranışla sömürülen dünya insanları, dinsel inançlarda ılımlı bir uygulamayı yaygınlaştırma çabasındadırlar. USA, geri kalmış ve ileri ülkeleri dolarının üzerine yazdığı "Biz Tanrıya inanırız" sözüyle avlamaktadır. Tıpkı, Amerika'nın kuruluş döneminde değişik kültür kökenli, karmaşık Avrupalı göçmenlerin gözlerini boyadığı gibi. SSCB'nin ise şimdilerde mandası altında bulunan Türk kavimlerin İslam kökenli şeriat kurallarına uymalarını desteklediği gibi. Sömürünün kökenine Emperyalist güç dinsel kuralları oturtmasını bilmiş; şeriatın "ne gelirse haktandır" kadercîliği, kısmetçiliği ile ahiret korkusunu kullanmayı başarmıştır. Bir an Osman Bey'i anımsayalım. Kimdir Osman Bey? Anadolu Selçuklu Devletinin parçalanmasından sonra kalan aşiretlerden "Kayı Beyliği" olarak bildiğimiz bir Türk Boyu'nun, kalıtımsal olarak başkanlığını "Beyliğini" üstlenmiş bir kişi. Aklından mı geçiyordu acaba bir imparatorluk kurmak? Günümüz televizyonlarında ve Türk-İslamcıların pompalamalarıyla, Edebali söylencesine göre "rüyasında görmüş"tü. "İmparatorluğu" İmparator olmayı. Bu rüya ve benzeri tür yakıştırılmalar, söylencenin ötesine geçmeyen kurgulardı; ancak Osmanlı toplumu içinde "Ümmet" düşüncesini yaygınlaştırmakta kullanıldı, kullanılıyor.

Sonrasında kendi Osmanlı Padişahı? Yavuz'dan bu yana "Halifeyi ruyu zemini müslimin", yani dünyadaki tüm müslümanların

halifesi. Osmanlı halkı bu düşünceyle koşullandırılmış, bu düşünceyle eğitilmişti. Başka türlü düşünebilmesi olanaksızdı.

Anadolu'ya yerleşen Türk etnik grubunun ilk kurduğu devletler de, bu olgunun başlatıldığı bilinen bir gerçekti. Büyük Selçuklu İmparatorluğu, –yıkıldı– yerine kurulan Anadolu Selçuklu Devleti "İslam'ın Halifeliği"ne soyunan Osmanlılara gereken toplumsal ortamı zaten bırakmıştı. Neydi bu ortam? Nizam-ül Mülk'ten bu yana başlatılan "Medrese'lerdeki Kur'an, Hadis, Fıtıh, Kelam kökenli şeriat öğretimi biçimi. Osmanlı bunun dışına çıkamadı, çıkamazdı da.

1100'lü yılların Gazali, kökenli düşünce biçimi, nasıl Kur'an-ı, Abbasi devletinde anayasa biçimine dönüştürmüşse, Anadolu'da kurulan Osmanlı da bu yasanın dışına çıkabilemezdi.

Neden çıkamazdı? Batıda reform, rönesans gibi olayların yaşandığı dönemde biliniyordu ki, "Tanrının hakkını Tanrıya, Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek" gerekiyor. Peki, Sezar hakkını alacaktı ama, Tanrı'nın hakkını kim alacaktı? İşte "HAK BÖLÜMÜ" olayı, yöneten ve yönetilen arasında burada başladı. Sezarlar Tanrı'nın hakkına da halka karşın yönetilen adına sahip çıktılar.

Sözü uzatmadan şunu söylemekte yarar vardır. Dünyada kurulmuş emperyalist yönetim biçimlerinin tümü, yönetimleri altına aldıkları halkı sömürmek için, değişik, anlaşılmaz, çeşitli uygulamalara başvurmuşlardır. Bir yönetim biçiminin genel boyutlarıyla haklı gösterilebilmesi, yönetim biçimi artı öğretim programları uygulamasından geçer. Atatürk'ün öğretim birliği yasasının amacı budur. Bireysel istencin Ulusal Egemenliğe yansıması son on yıldır, 12 Eylül (muhalefete karşı yapılan ihtilal) sonrası "Öğretimde Birlik" Devrim Yasası ayaklar altına alınıp çiğneniyorsa bunun tek nedenini "Hanedan Kökenli" bir yönetim biçiminin gerçekleştirilmesi isteminde aramak gerekir. Türkiye' de eğitimde fırsat eşitliği yok edilmiştir. Böylece, kader kısmet söylenceli dinsel duygular tarih boyu, halkı, halkları sömürmek için kullanılmıştır ve kullanılmaktadır. YÖK uygulamasının kökenindeki gerçek de budur. Böylece öğretim, bir hanedanı savunacak düzeye indirilmiştir.

❑

YAŞLANMAYAN ANANIN YAŞLANMAYAN MEKTUBU

M. Kemal'i Sevenlere...

Sen hep Samsun'a mı çıkarsın
ay oğul ay oğul Kemal'ım
hele bir de buralara
çık hele bir
çık hele bir
Kemal'ım!

yol uzak
hane viran
dersen eğer Kemal'ın
dilediğin yere çık
çık hele bir
çık hele bir
Kemal'ım!

Gör ki ne haldedir "ey Türk gençliği"n
Gör ki ne haldedir Bursa da dediklerin
Gör ki ne haldedir "bu yurdun efendisi"
sen hep Samsun'a mı çıkarsın
ay oğul Kemal'ın
hele bir de oralara
çık hele bir
çık hele bir
Kemal'ım!

....

Kimi kurşun sıkar kimi cop sallar
kan akar okulların kapılarında
defteri kan kitabı kan günaydını kan
böyle mi doğmuştu güneş Samsun'dan?
ekmeksizler okul diye meleşir
bir kalemi yedi kardaş üleşir
ölen ölür ölmeyenler ağlaşır
bu muydu beklediğin kurtuluşundan?
sen hep Samsun'a mı çıkarsın
ay oğul Kemal'ım
hele bir de okullara
çık hele bir
çık hele bir
Kemal'ım.

HASAN HÜSEYİN

ODTÜ ÖĞRETİM ÜYELERİ LAİK ÜNİVERSİTE İÇİN ANITKABİR'DEYKEN JANDARMA OKULDA

PARALI EĞİTİM, BİLKENT ve DEVLET ÜNİVERSİTELERİ

Özlem ONARAN
Bilkent Üniv.
•Müh. Fak.

Türkiye üniversite sistemi paralı eğitim dalında 17 yıllık geçiş sürecini başarıyla tamamladıktan sonra, Turgut Özal'ın başkanlığında' toplanmış Bakanlar Kurulu tarafından bir kanun hükmünde kararnameyle ödüllendirilerek, paralı eğitime profesyonel olarak adım attı.

Yüksek öğretimin paralı olması, Türkiye'nin gündemine ilk kez 1973'te 3000 liralık standart harçlarla girmişse de, iki yıl sonunda Ankara Üniversitesi Senatosu'nun açtığı dava sonucu iptal edildi. 1981'e kadar bekletilen proje, yeni yüksek öğretim kanununa sokuldu. Fakat bu kez de pratikte nasıl uygulanacağı tartışmaları uzayıp gitti ve sonunda yoğun (!) araştırmaların ve çalışmaların ardından 3 Ekim 1984'te öğretim dallarının nitelikleri ve süreleri gözönünde tutularak belirlenmiş harçlar öğrencilerden alınmaya başlandı. Yasanın 1980'e kadar uygulanmış biçimiyle en çok 200.000 liraya ulaşan harçlar, Türkiye gibi gelir düzeyi malum bir ülkede zaman zaman öğrencilere yük olsa da esas amaç öğrencilerin öğrenim bedellerine katkıda bulunmalarını sağlamaktansa paralı eğitimin felsefesini dayatmak olmuştur. Her şeyi mal olarak gören piyasa mantığından yola çıkarsak insan eğitim alıyorsa, bunun bedelini de ödemelidir. Eğitim kişisel bir haksa da hiçbir öğrencinin devletin daha karlı ve malı götüren alanlara ayırdığı yatırımları engelleme hakkı yoktur demek çok da anlamsız kaçmaz.

Bu ılımlı geçiş dönemi bugün yerini nereye doğru gittiği daha belirgin bir döneme bıraktı. Parasını veren okur dönemi... 11 Nisan 1990'da yayınlanan 418 sayılı KHK öğrencilerin öğrenim bedellerine olan katkılarının %50'ye kadar çıkabilmesini ve bu oranı belirleme yetkisinin ne kadar halktan yana olduğu pek iyi bilinen Bakanlar Kurulu'na ait olmasını öngörüyor. Bu sene sadece paralı eğitime tam geçiş hakkını elde etmekle yetindiler. Seneye ve bir dahaki senelere cari hizmet ödeneği adı verilen harçların ivmelenerek artmayacağını düşünmek saflık olur.

Paralı Yüksek Öğretimin resmi çevrelerce yinelenen binbir türlü yararı bir yana 418'in getirdiği altı çizilmesi gereken ikinci yenilik Vakıf üniversitelerine devlet yardımı konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi... İnsanın bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu diyesi geliyor. Hani vakıf üniversiteleri devletin maddi imkanlarının yetmemesi nedeniyle ortaya çıkan eğitim açığını kapatmak üzere kurulmuş kâr amacı gütmeyen özel üniversitelerdi? Şimdi devlet üniversitelerine aktarılabilecek yardımı zaten cari hizmetler bütçesi dalında devlet üniversitelerini çoktan sollamış olan biricik vakıf üniversitesi Bilkent'e aktarmak ne anlama geliyor?

Devlet yardımı Bilkent'i anayasaya rağmen bu güne getiren ve hala da yaşatmakta ısrarlı olunan düşüncenin kökeni ile tam bir uyum içindedir. YÖK'le harabeye dönüştürülen devlet üniversitelerinin yeniden yapılanmasında resmi güçlerin ve egemen sınıfın işbirliğinin ürünü Bilkent mütevelli heyetiyle, eğitim sistemiyle öğrencisiyle, öğrenci konseyiyle tam bir prototip oluşturmaktadır.

Devlet Üniversitelerinde paralı eğitime adım atılması bu yeniden yapılanmanın ilk ürünü... Üniversiteyi devletten özel bir şirket üniversite yapısı içinde yöneten ve Bilkent'in en yetkili karar organı olan Amerika'dan ithal mütevelli heyet modelinin de devlet üniversitelerine aktarılması bir süredir tartışılmakta. Bu model öğretim elemanlarının öğrencilerin, çalışanların, belirleyiciliğini ve devlete özerkliğini yadsıyarak şirket üniversitenin toplumsal çıkarlara özerkliğini getirmektedir. Öğrencileri üniversitede rektörlüğe alternatif ikinci bir iktidar olmaktan çıkarıp denileni yapan bireylere indirgeyen bu mantığın bir izdüşümü de tüzelkişiliği olan bağımsız bir öğrenci örgütlenmesinin öğrenci konseyi adlı rektörlüğün tam denetimi altındaki edilgen yapıyla yer değiştirmesidir. Herkes kendisine verilen oyun bahçesinin sınırları içinde özgürdür. Dilerse demokratlık (!) da oynayabilir. Konsey seçimlerinde nasıl propaganda yapılacağını seçim hilelerini öğrenir. Geleceğin yöneticilerinin nasıl olması gerektğini anlar.

Bilkent dalevereleri ve insan ilişkileriyle de 1980 sonrası Türkiye'nin tam bir maketi: Biryanda varlığına yabancı istediği her şeye sahip, fakat hiçbir şeyi olmayan ölü insanlar, diğer yanda Bilkent'te olmakla hayatlarının en büyük fırsatını yakaladığına inanan kıyasıya rekabet içinde yaşamayı öğrenmiş sınıf atlama köşeyi dönme bilinciyle donanmış burslu öğrenciler. Tam bir uyumsuzluk içinde yaşamayı sürdürmekte. Bilkent'in iddiası bu uyumsuzluğu ortadan kaldırıp bu çelişkili yapıdan yeni bir insan yaratmaktı. İstedikleri mühendislik ve fen bilimleri fakültesinin derslerin içine gömülmüş asosyal öğrencisinden girişimci, kendine güvenen teknokratlar, diğer bölümlerin kalıtımsal sermaye üstünlüğüne sahip, fakat araba modelleri tartışmasını aşamamış insanlardan sınıf bilincine sahip "Yuppiler" üretmekti. Dersler buna göre programlandı. Piyasa ekonomisi ve tam rekabet ilkeleri hem teorik hem de pratik olarak öğretildi. Zaten okulun kendisi dört büyük şirket grubunun mal varlığının üzerine oturmuş, 19 şirketli bir üniversite olunca yaşamın her alanına kar perspektifini getirmek de hiç zor olmadı. İtalyan Alacarte ve türlü fastfood restorantlar yemek kültürüne yine bir anlam(!) getirdi. Üstelik öğrenilenleri uygulamak için öğrenci konseyi gibi bir alan da vardı. Ama beş yıllık deneme istenilen tipten girişimci, konusunda uzman ve diğer konularda beylik bilgilere sahip sadece bir kaç ürün çıkarabildi. Fast food restorantlar içine kapanık burs-

luları pek kabuğundan çıkaramazken eğitim sistemi kendinden sermayeli kesimi bir türlü yoğuramadı ve elde kalan binlerce kişilik karmaşasında insan ve beş yıllık deneyim oldu.

Öğretim görevlileri açısından da bu tür karmaşaların olduğu söylenebilir. Özellikle öğrencilerin herhangi bir akademik çalışma konusunda çok ilgisiz olduğu bölümlerde ders veren görevlilerin de kendini geliştirme fırsatı bulamadığı ve tek tatmin alanlarının kapalı zarf içinde verilen maaşları olduğu kesin.

Bilimsel araştırmalar konusunda teknik dalları ele aldığımızda durum bir kültür ve insan yaratma çabalarına oranla daha çok Bilkent'in lehine gibi. Maddi olanaklara bireysel birikimlerini katarak üretimde bulunan kimi araştırma görevlileri önemli çalışmalar içinde olsa da ortaya çıkanlar Türk sanayisine yansıyabilmiş değil. Bu bilimsel araştırmaların bazılarının Aselsan-Nato-Bilkent işbirliği ve maddi desteği çerçevesinde yapılması soru işaretlerini daha da arttırıyor.

Bilkent, şimdilik kendisini büyük umutlarla kuranların planlarını tümüyle karşılamıyorsa da ne sermayedarların ne de devletin liberal (!) kesiminin bu yeni üniversite ve öğrenci tipinden vazgeçtiklerini sanmıyorum. En azından Bilkent'te ortamı yeniden ve yeniden üretmekte ısrarlılar. Özel üniversitenin anayasaya aykırılığı belgelenmiş de olsa devletin durumu ört-bas etme eğilimi tartışılmaz. Daha ilginç olanı bugüne kadar yeni vakıf üniversitelerinin kurulması engellenmiş ve Bilkent Türkiye'de özel üniversite olabilme hakkını kazanabilmiş yegane kurum olarak ikinci bir çifte standarta da yol açmışsa da bundan sonra yeni girişimlere daha sıcak bakılacağını düşünmemek elde değil. Koç'un üniversite binalarının İstanbul'da yükselmekte olması insanın aklına şimdilik Bilkent'in mütevelli heyetinde görev yapan Rahmi Koç'un kendi vakıf üniversitesinin olabilirliğine dair Bilkent mütevelli heyet başkanı İhsan Doğramacı'dan güvence ve destek almış olabileceğini getiriyor.

Devlet Üniversitelerinde (özellikle Boğaziçi ve ODTÜ'de) 80 sonrasında Bilkent'in yaratmaya çalıştığı insan tipi yönünde hızlı bir dönüşüm yaşanmakta. Bilkent'li bir Yuppi adayının dediği gibi: "Boğaziçi'nde de Levis giyiyorlar, ama oradakilerin havası başka". Yani devlet üniversitelerindekiler kafeteryada pineklemeyi açmış, girişimci işbitirici Yupiler olma yönünde önemli adımlar atmış durumdalar. Paralı Yüksek Öğretime adım adım yaklaşıldıkça öğrencilerin duyarlılığı bu yöne eğilecek gibi görülüyor.

Kendisini bu dönüşümün dışında görenlerin süreçten paylarına düşeni almamaları için tepkilerini dile getirmelerini zorunlu. Çünkü bu günün koşullarında soyut yaşamak, yozlaşmaya değil, kendi iç hesaplaşmalarımıza karşı geliştirilmiş birsavunma mekanizması olabilir ancak. Bir anda çıkan ve hemen sönüveren fırtınalar ise, zaman zaman bir iki yaprak kıpırdatsa da kayıpların kazanımlardan daha kalıcı olmasını getiriyor. Tepkilerden kalıcı kazanımlara gitmenin yolu da kararlı sağanaklardan ve birlikte savaşım vermekten geçiyor.

ŞİİR

ARKADAŞ OLSUN BANA...

bana bir çay demle
gülüşün kadar sıcak
gözlerindeki çiçeği
göğsüme bırak

karanfil kokan o türküyü
dudaklarınla sun buna
yalnızlığında büyüttüğün sevgi
ver arkadaş olsun bana

yüreğine iyi bak
sevgini hergün sula
sılana ne zaman gurbet düşse
özlemini bana yolla

bu sana yüreğimin çağrısıdır
sevincini al da gel
her zaman beklerim ama
en çok yağmurlarda gel

Celal Kabadayı
Maden '89 mezunu

KESTANE AĞAÇLARI

gençliğimin kestane ağaçları
unut gayrı beni unut
dallarına takılıp kaldı umut
yüreğimi kopart yüreğinden
koma beni gecelerine
söyle kızlara bıktım
artık rüyalanmasınlar benimle
koyun koyuna yatmaktan utanmasınlar
zevk zevkliğini bilsin
kış ortasında kelebek tenasülleri
buzdan camlara yapışır –uyanmasınlar–
sen: seslen ölüme harakiri yapsın
–ölümlerden ölüm beğenip–
ununu elemiş/eleğini asmış zaman
şimdi tası tarağı toplamakla meşgul
prepler sütten kesilmiş emekliyor
emekli maaşları: harçlığa bile yetmiyor
markaistler yuva yapmış söğüt best'ine
urbalarını da sinek kapmış
makyaj satıyorlar –çok ucuz–
hay tanrısızlığım
meteliğe prezervatif atıyorum
cebimde doğum kontrol hapları
–yanlış anlamayın; çiçekleri besliyorum–
beslenemiyorum kafeteryada kuyruk
kertenkele kuyruğu: kendini bekliyor
jandarmalar da iri bir çift kalça–
kalçaya vermiş açlığa masturbasyondayız
dersler anfileri dinliyor
midtermler finalleri vermiş
quizler –tembel– sınıfta kaldı
şiir de taa ilk dizelerde:
gençliğimin kestane ağaçları
unut gayrı beni unut

Osman OLMUŞ
elk. müh. master

BORÇLARIMIZI SİLİYOR**MUSH**...: *HÜLYA: TANJU BU SEZON İZİNLİ...* MURAT DENİZ'İN YA-

ظلم ظلمسحى ظلمی

TAKKELİ TERÖRİSTLER

Orhan DALBAZ–Matematik I

"Allah ve resulüyle savaşanların ve yeryüzünde bozgunculuk yapmaya çalışanların cezası, ya boyunları vurularak öldürülmeleri, ya asılmaları, ya ellerinin ayaklarının çapraz kesilmeleri, ya da bulundukları yerden sürülmeleridir. Bu onların dünyada çekecekleri rezilliktir. Ahirette ise onlara daha büyük azap hazırlanmıştır."

(Maide Suresi, 33 ayet)

İşte bu ve bunun benzeri bir çok ayet ve hadislerdir Prof. Mumamer Aksoy, Çetin Emeç, Turan Dursun, Doç. Dr. Bahriye Üçok ve daha nice demokrat insanlarımızın katledilmesine izin veren ferman. NEDEN katledildiler? Çünkü onlar dogma düşüncelerle hiç bir yere gidilmeyeceğini bilen aydınlarımızdı, Çünkü onlar laikliği savunan ve bu yolda geri dönmeyi bir an bile düşünmeyen demokratlarımızdı. Oysa ki o körükörüne inandıklarının bir gün gelip asılsız çıkacağından korkan ve bu yüzden yüz yüze tartışaktan her zaman kaçan GERİCİLER, gittiği yoldan gidiyor ve söylediği sözleri aynen uyguluyorlardı. Bu katliamlar daha önce olmadı mı?

Yıl miladi 1974, yer Türkiye, Kırıkkale'deyiz. Kamuoyunda MHP'nin "Komando Kampları" diye bilinen bir kamp. İslam öğretiliyor:

"Kırıkkale'deki Bozkurt obasında din düşmanlarının beyni çıkarılır, kafirler telef edilir, itler boğazlanır." (Erdoğan Asılyüce, Türk Metal Seydişehir Şube Başkanı "Her yönüyle Kırıkkale", 1974)

Yıl 1978. Öğreti, Allah adına Maraş'ta uygulanır. Kalaycı Şah İsmail'in kafası baltayla koparılıp, beyni çıkarılır. Kız kardeşinin ise memeleri kesilip hunharca öldürülür. Altı aylık çocuklar, hamile kadınlar kurşunlanır. Gözlere şişler sokulur. Bazı kişilerin ise kol ve bacakları çapraz olarak kesilir.

"Onlar Allah'tan başka Allah olmadığına, Muhammed'in O'nun kulu ve elçisi olduğuna inanıncaya, bizim kıblemize dönünceye, kestiklerimizi yiyinceye, namazımızı kılıncaya ve zekatlarını verinceye kadar, insanlarla öldürüşmem (mukatele) emroldu. İnsanlar, bunları yerine getirdikleri zaman, benden kanlarını ve mallarını kurtarmış olurlar. (Buhari, Selat 128; Tecrit, hadis 24; Ebu Davud, Cihad 104, Hadis 2641, Müslim İman/32, hadis 20, 22).

Tarih 3 Mayıs 1987. Henüz 17 yaşında, çevresinde sevilen bir gençti ŞİRİN TEKİN. Öğrencilerin demokratik haklarından söz ederdi. Oruç tutmuyordu. Van 100. Yıl Üniversitesi'nin karşısındaki kahvede oturuyordu. Kendilerine "İslamin Bekçisiyiz" diyen elli kadar bıçaklı sopalı geldiler. Kendilerine "mukatele" emrolduğuna inanıyorlardı. Rektör de dememiş miydi "Onlar islam adına döğüşürler"? Ne yazık ki Şirin Tekin "kanını" saldırganlardan kurtaramamıştı.

"Müşriklere yeryüzünde dolaşabilmeleri için dört ay süre" verilmişti. "Nerede bulursanız, öldürün, yakalayın, hapsedin, her gözetleme yerinde yakalamak için bekleyin. Eğertevbe ederler, namaz kılarlar ve zekat verirlerse serbest bırakın, Allah bağışlayan ve esirgeyendir." (Tevbe süresi, 5. ayet, Bakara, 191; Nisa, 89, 91).

Ve Allah uğruna verilen bu savaş kıyamete kadar sürecekti, müminler Allah'ın ve İslam'ın hakimiyeti için "canla ve malla" savaşmaya çağrılıyordu. Şeriat hükümelrini bütün düşünce, inanç ve dinlerin üstüne çıkarmak ve kayıtsız şartsız hakim kılmak için kutsal savaş "Deccal öldürülünceye kadar" son bulmayacaktı (Ebu Davut, Kitabu'l Cihad, 4. Babuun Fi Devami'l-Cihad, hadis 2484, C. 3, s. 11).

Tarih 16 Şubat 1969.

O gün ABD'nin Akdeniz'deki 6. filosunun ziyaretinin protestosu amacıyla İstanbul'da "Emperyalizme karşı Mustafa Kemal Yürüyüşü" adıyla gösteri düzenlendi. Yürüyüşün hazırlıkları sürerken, filonun daha önceki gelişi sırasında öldürülen Vedat Demircioğlu'nun portresinin çizildiği kırmızı bir flama Beyazıt Kulesi'ne çekildi. Fakat Vedat'ın portresi, sağ için bir kaşık suda fırtına koparma vesilesi oldu. Olay çarpıtıldı. İktidar yanlısı basın, "Beyazıt Kulesi'ne kızıl bayrak çekildi" biçiminde propagandaya başladı.

Kürsüye İlhan Darendelioğlu çıktı. "Pazar günü miting yapılacak. Biz de bu mitingte savaşacağız. Silahı olan silahıyla, silahı olmayan baltasıyla gelsin" şeklinde bir konuşma yaptı. Ortalık birden bire elektriklendi. "İlk şehit ben olacağım", "hayır ben olacağım" diye bağırmalar oldu.

Amerika'ya karşı düzenlenen gösterilerden bu yana, İslam dinini yüceltme ve koruma gerekçesiyle başlatılan "toplu namazları", günlük yazılarıyla yönlendiren "Bugün" gazetesinin sahibi ve başyazarı Mehmet Şevki Eygi'ye de gün doğmuştu. Mehmet Şevki Eygi, bu kez "bayrağa saygı" gerekçesiyle "Cihad" çağrısı yapıyordu. O, kanlı günün sabahında şöyle yazdı:

"Müslüman kardeşim: Sen bu savşata bitaraf kalamazsın. Ben namazımı kılar, tesbihimi çekerim. Etliye sütlüye karışmam deyip de kendine zulmedenlerden olma..."

Derhal silahlan. İslamda askerlik ve cihad ihtiyarı değil, mecburidir.

Allah'a olan kulluk borcunun içinde cihat farizasının da bulunduğunu bir an bile hatırından çıkarma.

Ey Türkiye halkı. Ey temiz müslümanlar...

Büyük günler yaklaşıyor. Herkes vazifesine koşsun.

Cihad eden zelil olmaz. Sağ kalırsa gazi olur. Canını verirse,

şehitlik şerefini kazanır. Cihad'da üstünlük var. Zafer var, izzet var. Ey müslümanlar! Dinimiz tehlikede. Kur'anımız tehlikede. Camiler tehlikede. Din, iman elden gidecek.

Kalkın ey ehli İslam. Davranın" (16 Şubat 1969, Bugün Gazetesi).

Ama bunun öncesi de vardı. Eygi'nin gazetesi günlerce önceden Pazar günü toplu namazların kılınacağı camilerin adlarını veriyor ve o gün Müslümanların burada toplanmasını istiyordu.

"Cihad" günü için başka türlü hazırlıklar da sürüyordu:

Marangozlara, tornadan çıkmış sopa siparişi veriliyor, demir çubuklar, bıçaklar tedarik ediliyordu.

Kanlı Pazar'dan bir gün önce 14 Şubat 1969 Cuma günü toplanmışlardı. Konu ertesi gün yapılacak yürüyüştü. İstanbul Valiliği toplantının iç yüzünü öğrenmesi için Yarbay Celal Küçük'ü görevlendirmişti. Küçük bir meraklı gibi davranarak başından

sonuna dek tüm konuşanları izledi. Notlar altı, pazar günü insan kırımı olacağını üstlerine bildirdi. Fakat önlem alınmadı. Yarbay Celal Küçük o gün toplantı salonunda tanık olduğu görüntüyü yıllar sonra şöyle anlatıyordu!

"Kürsüye İlhan Darendelioğlu çıktı. Pazar günü miting yapılacak. Bizde bu mitingte savaşacağız. Silahı olan silahıyla, silahı olmayan baltasıyla gelsin" şeklinde bir konuşma yaptı. Ortalık birden bire elektriklendi. "İlk şehit ben olacağım", "Hayır ben olacağım" diye bağırmalar oldu. Ölüm kokusu vardı havada. Ayrıldım. Durumu Kara Harp Akademisi Komutanı Tümgeneral Süleyman Aşiroğlu'na arzettim. "Paşam dedim. Korkunç bir durum var. Kan dökülecek. Valinin haberi var dediler. Silahlı gelecekler. Aşiroğlu Paşa korkunç bir durum dedi. Merkez Komutanlığı Kurmay Başkanlığı'na haber ver dedi. Hemen Aşiroğlu'nun yanında telefon ettik. Ben konuştum. Teşekkür etti..."

16 Şubat 1969 günü bütün müslümanlar toplu namaz için Fındıklı Dolmabahçe ve Beyazıt camilerine çağrıldı. Toplu namaz için verilen "vakıf" öğle namazıydı. Taşradan geldikleri anlaşılan, çoğu hırpani kılıklı insanlar şafaktan itibaren camilere akmaya başlamıştı.

Yürüyüş öğleden sonra saat 14.00 sıralarında Beyazıt alanında başadı. Yaklaşık 30 bin kişi yürüyordu. Aynı saatlerde, cami ve çevrelerinde toplananlarda çoktan Taksim'e doğru yola çıkmışlardı. Saat 16.30 sıralarında dinciler bombalar patlatıp "Allah Allah" sesleriyle saldırmışlardı. Saldırı birliklerinin hoyrat, ürkünç bir görünüşleri vardı. İlkel, kin kusuyordu bakışları. Vurmaya, kırmaya önlerine çıkan engeli devirmeye hazır gibi görünüyorlardı. Bilenmiş bıçağa benziyorlardı. Dahası "din adına ölmeye" çoktan adanmış kişilerdi. O yürüyüşe katılan insanları öldürmekle" cennete gireceklerine söz almışlardı.

Sonuç iki ölü (Duran Erdoğan ve Turgut Aytaç), 200 yaralı, kanlı pazar için soruşturma açıldı mahkemede... Uzun süren davadan sonra olayın tek sorumlusu olarak Seyit Atmaca adındaki bir lumpen beş yıla mahkum oldu. Başka da suçlu ya da sanık saptanamadı... 16 Şubat 1969 olayı "Kanlı Pazar" adıyla Türkiye Cumhuriyeti demokrasi tarihine geçti.

"Kafirlerle ateşkes geçici olup cihad daimidir, sonuna kadar herkes bizden olana kadar!"

Tarih Aralık 1978. Yer Maraş. Duvarlara, dükkanların camlarına sloganlar yazılıyor "Allah için savaşa!". Ve yine kan, yine ölüler, TRT 111. ölüyü de verdikten sonra ölümlerin bildirilmesini durduruyor."

Tarih 9 Temmuz 1979. Yer Tokat. Bir bildiri yayımlanıyor: "Allah rızası için başkoyduğn davadan hiç bir güç seni geri döndürmeyecektir... Sesimizin ulaşamadığı yere kurşunlarımız ulaşacaktır... Ya tam susturacağız, ya kan kusturacağız..."

"Allah şüphesiz, Allah yolunda savaşıp öldüren ve öldürülen müminlerin canlarını ve mallarını Tevrat, İncil ve Kur'an'da söz verilmiş bir hak olarak cennet karşılığında satın almıştır. Verdiği sözü, Allah'tan dah çok tutan kim vardır? Öyleyse yaptığınız alışverişe sevinin! Bu büyük başarıdır" (Tevbe suresi, 111).

Tarih Aralık 1978. Bir bildiri dağıtılıyor Sivas'ta: "Müslüman durma! Hiç durmadan ilerle. Ölüm seni şehit olarak bulsun."

Yıllardan 1978-79-80. Abdi İpekçi, Bedrettin Cömert, Cavid Orhan Tütengil, Bedri Karafakioğlu, Ümit Kaftancıoğlu, Ümit Doğanay, Sevinç Özgüner, Doğan Öz... katlediliyorlar.

1987 Şirin Tekin'in öldürülmesiyle başlıyor: 31 Ocak 1990'da Prof. Muammer Aksoy (Türk Hukuk Kurumu Başkanı), 7 Mart 1990'da Çetin Emeç (Hürriyet Gazetes Muhabiri) ve şoförü... 4 Eylül 1990'da Turan Dursun (2000'e Doğru ve Yüzyıl dergileri yazarı) ve 6 Ekim 1990'da Doç. Dr. Bahriye Üçok (SHP Parti Meclisi Üyesi), 1983 yılında kurulduğu öne sürülen İslami Hareket Örgütünün yan kuruluşu, İslami İntikam Örgütü tarafından alçakça katledildiler.

Ne yazık ki, bu demokratlarımızın ölümlerinden sonra bazı insanlar ve bazı gazeteler utanmadan "Bizi birbirimize düşürmek

"Allah şüphesiz, Allah yolunda savaşıp öldüren ve öldürülen müminlerin canlarını ve mallarını Tevrat, İncil ve Kur'an'da söz verilmiş bir hak olarak cennet karşılığında satın almıştır."

istiyorlar...", "Bu kanlı hadiselerin hedefi memleketin huzurunu bozmak olduğu ve bu olayları hazırlayanların, bu işin faturasını müslümanlara çıkarmak istedikleri çok açık" diye belirtiyor.

Bunlardan farklı olarak, şu an Türkiye'de İslami Yayınlar olarak çıkan "37 gazete ve 81 dergi" suikastlar için:

(Turan Dursun için) "İstemediği bir biçimde, sümüklü böcek gibi ölüp gitmişti... Kulleteynci, sözünü ettiği kuyuya yuvarlandı bir bakıma... İnanmadığı dünyada şimdi ne haldedir merak ediyoruz doğrusu" (Ak-Doğuş Dergisi, Eylül sayısı).

Milli Gazetede ise T. Dursun'un adı söylenmeden: "laik kafalı, çağdaş düşünceli, slikon göğüslü, AIDS kanlı bir aydın daha, karanlık güçler tarafından öldürüldü... Uuuuuu... leş gibi kokuyor." (9 Eylül 1990)

Çetin Emeç'in öldürülmesinden sonra "Ak-Doğuş"un yorumunda Emeç'e şehit sıfatı verilmesi eleştirilirken "Şehit sıfatı bu yaratığa verilerek nasıl yerlere atılabilir?" diye soruldu. (Nisan sayısı)

Buradan şeriatçılara soruyorum: Diyorsunuz ki "İslamiyet barış getirir, huzur getirir" Peki söylediğiniz bu barışa kim ve nasıl inanacak, İslamiyet üzerine düşüncelerini anlatanlar birer birer katledilirken?

Buradan bütün arkadaşara seslenmek istiyorum: "Bize daha din nedir? Neden vardır? soruları sorulmadan cevapları verilmeden Allah'ı öğrettiler. Kur'an-ı Kerim'de ne yazıyor bilmeden, namaz kıldırdılar, oruç tutturdular, din derslerinde sure ezberlettiler. "Hocam,diyorlar ki, din, kadını, erkeğe eşit tutmuyormuş doğru mu?" diye sorduğumuzda, aldığımız cevap: "Cennet anaların ayakları altındadır.", "Hocam, Peygamberimizin neden çok karısı vardı?" diye sorduğumuzda, aldığımız cevap: "Oğlum peygamberimiz o kadar iyi, üstün bir insandır ki, yolda bir kadın görse aç ve açık hemen onu kendisine alırdı. Sırf onu açlıktan kurtarmak ve dedikoduya yol açmamak için."

"Hocam, bizim dinimizde adaletin olmadığı ve herkesin inanmaya mecbur olduğu söyleniyor, doğru mu?" diye sorduğumuzda da aldığımız cevap: "Dinde zorlama yoktur. Senin dinin sana, benim dinim bana diyor islamiyet" oluyor.

Ne bizlere Nisa süresinin 34. ayetinde kadınları, eğer kocalarına itaat etmezlerse dövülmesinin doğru olduğu, ne Peygamberin Aişe ile evlendiğinde, Peygamberin 49 yaşında Aişe'nin ise 6 yaşında olduğu, ne Peygamberin manevi oğlunun (Zeyd'in) karısını –Zeynep'i– kendisine almasını, ne de cennetin yollarından birinin de inanmayanları öldürmek olduğu söylendi. Ve daha birçok şey söylenmedi bilere. Bize "dinimiz, bilimin öncülüğünü yapar, adaleti ve huzuru sağlar" dendi. Ne zaman ki insanlar birer birer Kur'an-ı Kerim'i açıp okumaya başladılar, ne zaman ki bilim kendini tanıttı, o zaman bir çok yanlışlıklar birer birer ortaya çıktı. İşte Turan Dursun. Kendisi eskiden müftüydü, arapçayı çok iyi biliyordu. İslam Fıkıhçısı, islam kelamcısı, Hadis bilimcisi, usulu hadisçi, doğu bilimcisi ve de din etnoloğuydu. Ve kendisi özellikle Kur'an-ı Kerim'in açılıp tartışıması gerektiğini belirtmiş, bu doğrultuda tüm fıkıhçıları, hadisçileri, kelamcıları davet etmiş, gelin tartışalım diye. Fakat ayaklarına kadar gittiği insanlar, gelip de tartışmamış.

Soruyorum modern şeriatın doğruluğuna inanıyorlar, onuntemeli olan Kur'an-ı kerim üzerine eleştirileri olan, bu aydının davet ettği tartışmalara neden katılmadınız? Katılsaydınız, onun eleştirilerini çürütseydiniz, onu tekrar İslama döndürseydiniz, bu sizin için İslamiyetin ilerlemesi için çok faydalı olacaktı. Fakat bunu yapamadınız onun yerine onu alçakça katlettiniz.

Peki, Turan Dursun'un öldürülmesi onun İslamiyet üzerine olan tezlerini doğrulamaz mı?

Yazımı Nazım Hikmet'in şu dörtlüğüyle bitirmek istiyorum?

"Nereden gelip, nereye gidiyoruz?
Belimizi doğrultup kalktığımızdan beri iki ayak üstüne
Kolumuzu bir sopa boyu uzattığımızdan beri.
Taşı yonttuğumuzdan beri yıkan da yaratan da biziz
Yıkan da yaratan da biziz bu güzelim bu yaşanası dünyada

NAZIM HİKMET

KAYNAKLAR

KUR'AN-I KERİM ve YÜCE MEALİ, Prof. Dr. Süleyman Ateş (Diyanet İşleri Eski Başkanı)

Şeriat ve Kadın, İlhan Arsel.

Din Bu, Turan Dursun.

Bize Özgürlük Verdiler, Ahmet Kahraman.

Güneş ve Cumhuriyet Gazetelerinden konuyla ilgili köşe yazıları.

Bazı din dergi ve gazeteleri.

ODTÜ Öğrenci Hareketinde Krizin Nedenleri ve Çıkış Yolları

Kaya ÖZKARACALAR

"Derneğimiz (Öğrenci Derneği) şu günkü durumuyla ODTÜ öğrencileri için yaşamsal olabilmiş değildir. Bu ise ancak demokratik katılım ilkesinin yaşama geçirilmesiyle olanaklıdır. Gelişmelerin bu üzücü boyutlara varması hiçbir zaman derneğimizin/dernekleşmenin önüne set çekemez, çekmemelidir. Ne diyelim, bu kervan yürür..."

ODTÜ Öğrenci Derneği kurucularından
A. Akyüz, A. Bodur, G. Dural, G.Dinçer
(1986)

'Katılımcılar' olarak bilinen öğrenci grubunun ortayaçıkışında ODTÜ Öğrenci Derneği'nde (ÖD) kuruluşundan bir yıl sonra başgösteren tartışma ve ayrışmanın önemli bir rolü olmuştur. O dönemde kurucuların bir bölümü dernek üyelerinin bölümlerde seçtikleri temsilciler aracılığıyla karar alma ve uygulama sürecini tabanda oluşturacakları bir dernek modelini savunarak dernek yönetiminden ayrılmışlardı. Daha sonra derneğin ilk genel kurulu öncesinde (1987) belirli ilkeler üzerinde anlaşan arkadaşlar dernek yönetimine aday olarak Katılım grubunu oluşturdular ve ayrıca aynı adlı derginin çıkarılmasına giriştiler. Katılımcıları biraraya getiren ve dernek içindeki Dev-Genç vb. diğer gruplardan ayıran temel ilke derneğin öğrenci olmaktan kaynaklanan hak ve çıkarları için mücadele vermek isteyen tüm demkokrat öğrencilere politik görüş farkına bakmaksızın açık olması gereği biçiminde özetlenebilir. Geçtiğimiz zaman zarfında bir süre (Kasım 88-Mart 90) dernek yönetimde temsil edildik ve hatta kısa bir ara (Mart-Kasım 89) yönetim kurulunun çoğunluğunu oluşturduk. Bu dönem boyunca bölüm temsilciliğini gerek dernek içindeki bir grubun desteklememesi ve destekleyen bir grubun dernekten ayrılması, gerekse bizim temsilcilik oluşumu için salt seçimi yeterli görmek yanlışına düşmemiz yüzünden yaşama geçiremedik. Ancakderneğin geniş öğrenci kesimleriyle arasındaki mesafeyi biraz olsun kapatabilmek için bazı etkinliklerde bulunmaya çalıştık. Daha önce şehirde bir tavan arasına hapsolunan derneğe kampüs içinde bir merkez ve ayrıca panolar sağladık. Özgün müzik yapan Bengi Türkü'den, rockçı Bulutsuzluk Özlemi ve Mozaik'e kadar çeşitli müzik topluluklarının yeraldığı konserler ya da Dev-Genç kurucularından E. Kürkçü, İslamcı kesimden Abdurrahman Dilipak, ODTÜ master öğrencilerinden N. Kazankaya gibi farklı politik görüşlere sahip kişilerin katıldığı paneller düzenledik.

Ancak, bizlerin yetersizlikleri de dahil, çeşitli nedenlerden dolayı dernek birtürlü içinde bulunduğu tıkanıklığı aşamadı. Herşeyden önce dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu elverişsiz koşullar çok olumsuz bir ortam oluşturuyor. Birtarafta yoğun jandarma-polis baskısının, gözaltılar, işkencelerin, disiplin soruşturmalarının yarattığı korku, öbür tarafta egemen güçlerin denetimindeki TV, basın, vb kitle iletişim araçlarınınbireycileşmeyi, köşeyi dönmeyi, malı götürmeyi yücelten, dayanışmayı, yardımlaşmayı, hakkını aramayı karalayan ideolojik-kültürel bombardımanı. Ama asıl önemlisi, nesnel durumdan çok, derneğin içinde bulunduğu öznel durumun tıkanıklığın giderilmemesinde pay sahibi olduğu gerçeği. Açıkça ifade etmek gerekirse dernek içindeki bazı grupların, özellikle Dev-Gençliler içindeki belirli bir kesimin, derneğin önünü açabilecek her girişimi baltalayan ve kendi kafalarına koydukları ne pahasına olursa olsun dayatan tavırları derneğin gelişmesinin önündeki önemli engellerin başında gelmektedir.

Sonuçta derneğin yıllardır içinde bulunduğu tıkanıklık bugün bunalım boyutlarına varmıştır. Dernek, ODTÜ öğrenclierinin derneği değil, ODTÜ'deki devrimci/sosyalist, vb. öğrencilerin derneği' durumundadır ve geniş demokrat öğrenci kesimleriyle arasındaki mesafe uçuruma dönüşmüştür. Derneğin gündemini öğrencilerin ilgi alanları değil, dar bir devrimci/sosyalist vb. çevresinin ilgi alanı belirlemektedir. Bu çevre zaman zaman öğrenci sorunlarına el atsa da bunu samimi olarak değil, demokrat öğrencileri 'avlayacakları bir yem' olarak görmektedir. Hatta bunu bile becerememektedir. Çünkü bu sorunlar ile uğraşırken öğrencileri bu sorunlar hakkında duyarlı kılma perspektifiyle onlara çekici gelebilecek yaratıcı ve ilginç eylem biçimlerini değil, salt kendi duyarlılıklarını gösterme perspektifiyle keskin ve yıpranmış eylem biçimlerini öne çıkarmaktadırlar. Örneğin YÖK'ün yıldönümünü protesto için düzenlenen forumda çeşitli parodi, skeç, vb. sergilenmesine ilkokul müsameresi diye karşı çıkılırken, gruplar arası mutabakat ya da yönetim kurulunun onayı olmadan bir yürüyüş gerçekleştirilmiştir. Bu örnekler geçen bahar derneğin verili örgütlülük düzeyi,yani altından kalkabilecek gücü olup olmadığı hesaba katılmadan otobüs harcına karşı girişilen ve bazı öğrencilerin bir dönem kaybetmesiyle biten açlık grevi ya da yine benzer bir fiyaskoyla sonuçlanan bu dönemki boykot ile çoğaltılabilir. Tüm bu olumsuz gelişmelerin değerlendirileceği bir toplantıyı dahi Dev-Genç'lilerin belirli birkesimi, vb. gruplar yönetim kurulu yok sayarak gövde gösterisine çevirmeyeçalışınca Katılımcılar, yönetim kurulu ve Dev-Genç'in diğer kesimleri ile birlikte terketmiştir... (9 Kasım)

Derneğin önünün açılabilmesi içindernek içinde olanaklı olduğu ölçüde çaba sarfetmeyi ve bu yöndeki her girişime destek olmayı sürdürmekle birlikte artık dernekteki yanlış yaklaşımların belirleyici olduğu sağlıksız süreçlere bağımlı olmadan bölümlerde, topluluklarda ve diğer tüm alanlarda akademik-demokratik ve sosyo-kültürel her türlü çalışmanın yürütülmesinin zamanı gelmiş de geçmektedir. Tüm bu çalışmaların perspektifi öğrencilerin en geniş kesimlerini kapsayan ve onların bölümlerde doğrudan seçtikleri ve her an görevden alabilecekleri temsilcileri aracılığıyla üniversite yönetiminde söz ve karar sahibi olacakları, rektörlüğün denetimi ve güdümünden uzak (yani üniversitemizde 12 Eylül'e kadar varolan öğrenci temsilcileri konseyinin olumlu mirasını taşıyan) çoğulcu ve katılımcı tam demokratik öğrenci temsilciliklerin düşüncesinin yaygınlaştırılması ve zaman içinde gerçekleştirilmesi olmalıdır.

Böyle bir yapının ortaya çıkabilmesi, üniversitenin kendi öz bileşenleri olan öğrenci, öğretim üyesi ve işçiler tarafından yönetilmesi demek olan özerk ve demokratik üniversiteye doğru önemli bir adım olacaktır.

LASYON % 8.7... *İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FAHRİ DOKTORLUK DAĞITIYOR...*

MÜZİK VE İNSAN

HAKAN GÜRER
Çevre Müh. 4

Etrafım müzik dinleyen insanlarla dolu; farklı insanlar ve farklı müziklerle. Bu insanlar ve müzikler biraraya geldiklerinde ortaya çıkan müzik ise bambaşka. Annesinin ninnisiyle büyüyen çocuktan, orkestra şefine kadar insan ve müzik ilişkileri, bu ilişkilerin uzandığı sonuçlar o kadar çeşitli ki, bunlara biraz dikkatli gözatmak istediğimde, müziğin insan hayatındaki yerinin bunlardan bir çoğunun olamayacağını görüyorum. Hemen aklıma gelen bir örneği vereyim; düşününki bir müzik yapıtını dinlerken hülyalara dalıp giden bir genç bestecinin yazmak için yoğun bir emekle üzerinde çalıştığı notaların bir çoğunu büyük bir olasılıkla dinlemeyecektir. O müzikten arta kalan sadece hayalinde canlandırdığı görüntülerden aldığı zevk olsa gerek. Oysa bir resmin sadece bir bölümünü görüp o resme "–beğendim, gerçekten güzel..." diyebilmek ne derece inandırıcıdır? Kim geride kalanı tahmin edebilecek yetenektedir? Yalnızca kendini müziğin de içinde bulunduğu bir atmosfere bırakmak, o müziğe ulaşmak için doğru bir yol mudur? O yapıt için bir ömür bile vermiş olabilecek sanatçıyı anlamak bir yana, onun emeğine ne derece saygıdır? Bu sorgular böyle uzar gider. Sıkça karşılaşılan bir müzik-insan ilişkisi de, müziğin insanı rahatlattığı yönünde "–çok rahatlıyorum, dinleniyorum..." tarzında cevaplarla kendisini ortaya koyar. Bu kişiler müziği yalnızca bu amaçla dinliyorlarsa, onlara berber masajı yaptırmalarını öneririm. Daha az zaman yitirip, daha iyi sonuç alabilirler.

Yukarıdaki iki müzik-insan ilişkisinde de elde edilen sonuç, öne sürülen kaygı "müziği anlamak, beğenmek ya da beğenmemekse", hiç yeterli gelmiyor. Çünkü bu yaklaşımlarla ulaşılana, bizi çevreleyen ve sanatla iç içe olmayan birçok ilişkiyle varmak olası.

Yine sıkça duyduğumuz bir sese kulak verelim: "–Ben bu müziği anlıyorum." Eğer o müzikten anlaşılan yalnızca şarkı sözlerini, ana tema, konu vs. ise yine bir sorun var. Bilenler bilmeyenlere göstersin. Van Gogh'un şu ünlü sandalye resmini ele alalım. Van Gogh bize "–bakın işte sandalye budur..." mu demek istiyor? Anlaşılması, algılanması, hissedilmesi gereken yalnızca eserin konusu olsaydı, resmini yapmak için Van Gogh'un böyle sıradan bir nesneyi geçmiş olması, onun çömezliğine verilirdi. (Bu noktada, konudan çok konunun işleniş biçimi önemini gizliden gizliye ortaya koymuyor mu?) Özellikle müzikte, herhangi bir yapıtın, sonuçta bırakacağı etkinin kavramlardan çok imgesel olana daha yakın olacağı sezinliyorum. Ayrıca imgelem dünyasının zenginliğini ve onun salt sözcüklerin iletebileceğinden daha geniş bir taşıma gücü olduğunu belirtmek istiyorum. Eğer bu böyle olmasaydı sözcüklerle müzik yapmaya yeltenen şairlerin (ki bence şiir budur) yapmaya çalıştıklarını anlamamız güç olurdu.
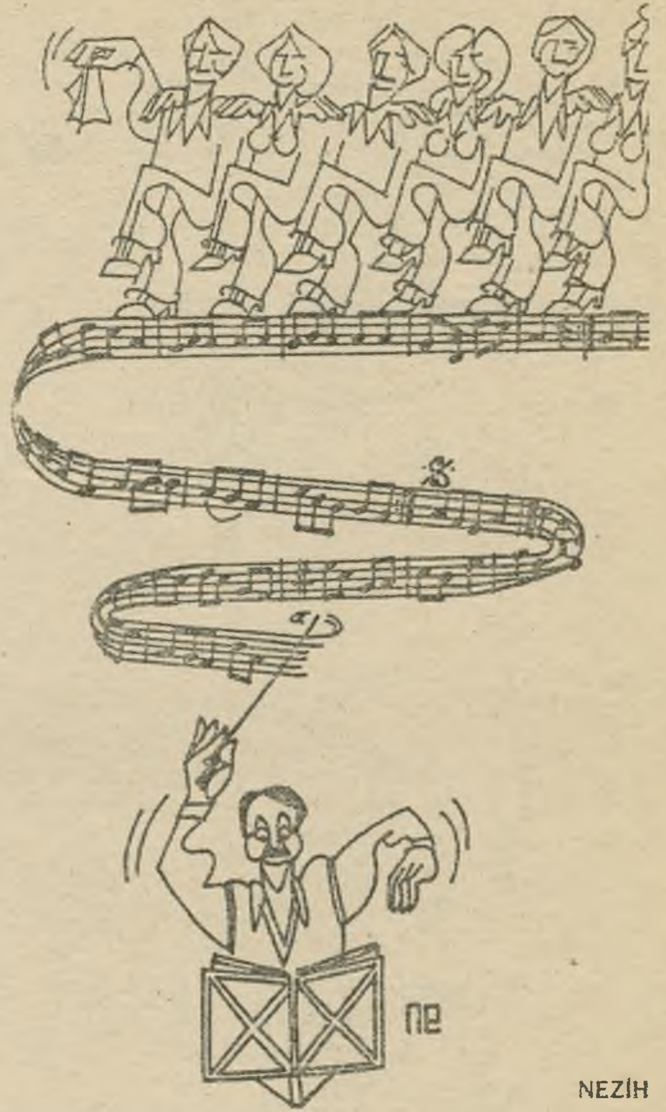
“YANLIŞ KAPILARIN ZORLANMASI SONUCUNU DOĞURAN BİR BAŞKA NEDEN DE, ESERİN YARATILIŞ KOŞULLARININ BİLİNMEMESİNDEN KAYNAKLANIYOR.”

Yanlış kapıların zorlanması sonucunu doğuran bir başka neden de, eserin yaratılış koşullarının bilinmemesinden kaynaklanıyor. Örneğin, barok müziğin özelliklerini oluşturan tarihi şartları tanımazsak günümüzde üretilen müzikleri de (metal, rock, arabesk, rock opera, çağdaş klasik müzik, modern

jazz... vb) değerlendirmekte güçlük çekeceğimizi söylesem abartmış olur muyum? Daha da abartmayı göze alıp örneği bir anlamda genişletip, diğer bir açıdan da daraltırsam, tonal müziğin tarih içindeki varlığına ve gelişimine neden olarak, fiziksel bir gerçek olan frekansların doğuşkanlarını da gösterebilirim. (Örneğin, piyanodaki "do" tuşuna bastığımızda aynı zamanda "do" frekansının doğuşkanları olan "mi" ve "sol" sesleri (ve bunların da doğuşkanlarının doğuşkanları... vs) de tınlar. Fakat "do" frekansı daha baskın bir periyotta tınladığı için kulağımız do sesini duyar. Do majör tonundaki bir eser içinde temel taşlar da do, mi ve so sesleridir. Bundan çıkaracağımız sonuç sizce ne olabilir? Bugün atonal müzik yapma gereksinimi duyan bestecilere sinirlenmeden önce bunun müzik tarihinin doğal bir sonucu olduğunu görsek müziği daha az amatörce yaşamış olmaz mıyız? Müzik gezegenindeki koordinatlarımıza daha yaklaşmış olmaz mıyız? Eminim ki bu koordinatlara yaklaşmamız neyi, niçin beğendiğimizi daha netleştirecektir ve bu da hiç de küçümsenmeyecek bir adımdır.

Yukarıdaki söylenenlerden, "müzik tarihinin en uç örnekleri sevilmek zorundadır." gibi bir sonuç çıkarılmamalıdır. Ancak, doğru bir estetik yaşam bence, kişinin insanlık (buna müzik de dahil) tarihindeki konumunu görebilmesinden geçer. Çünkü, insanlık tarihi aynı zamanda insanın düşünce biçiminin de tarihidir. Estetik duyum da düşünce, algılama biçiminden başka birşey değildir. Düşünmek, içinde yaşadığımız ve varlığımıza sorularla saldıran hayatı, ulaşabileceğimiz tüm gerçekleri ile yakalayabilmek, evren içindeki hiçliğimize bir dayanak aramaktır dersem, estetik duyumun da insanın varlığına müjdeler veren çok önemli bir unsur olduğunu da söylemiş olurum. Ve günümüz insan sürülerine hamburger mantığı (fast food) ile sunulan, paket estetik yaşamlar insanlara kendi hayatlarını yaşatmamaya yöneliktir. Ancak bu sayede her sezon kılık değiştiren çirkinlikleri (fast beauty) satabilirler.

Çok sıkça gözlenen bir diğer yol da müziğin insanları günlük tabiri ile "gaza getirmek" amacı ile kullanımıdır. Belki bir bilginin doğruluk derecesi, insanları o bilginin gerektirdiği gibi yaşatmaya yetmediğinde, müziğin özelliklerinden yalnızca biri olan coşturucu etkisinin kullanımı, mastürbasyondan başka birşey değildir. Yaşanamayan bilgi mastürbe edilir, ertelenir.

NEZİH

Müziği, onun dışında herhangi bir etkenin harekete geçiremeyeceği yönleriyle algılamaya çalışırsak bence en doğru tavırı takınmış oluruz. Bunu yaparken de dikkat edilmesi gereken şey, eserin (onu oluşturan tüm öğeleri ile) bütünlüğünün ve bu bütünlüğün gerisindeki bilginin algılanıp algılanmadığıdır. Eser, sonuçta ya içimizdeki müziğin elinden tutup yukarılara, görmediğimiz belki de görmekten korktuğumuz o yerlere çıkarır ya da yalnızca bir selam verir. Her ikisinde de ilişki verimli, samimi ve içtendir. Güzellik yalnızca eserde değil, ancak ona karşı takınılan tavırda kendini hissettirir.

"Güzeli güzel sevmek güzeldir"
AŞIK VEYSEL

BİR GECEDEN BİR ANI -I-

mantarı içine itilmiş bir şişe şarap
ve yarım paket uzun samsun
bu gece bunlar eşlik edecek bana
uzun uzun düşüneceğim
uykum gelecek belki
ama inatla bir nefes çekeceğim
bir yudum alacağım.
sen uykudasın
sen şu andan habersiz
hemen yanıbaşımdasın
seyrediyorum
Hayyamdan dörtlükler geliyor usuma
Şarap ve kadın
derin bir nefes çekiyorum
oda loş
kafa dumanlı
ne görüyorsun düşünde
eve gelirken gördüğümüz
pazar artıklarından domates ayıklamaya
çalışan kadını mı
yoksa yanındaki
o sevimli yumurcağımı
yaşamının daha ilk yıllarında
kayda değer hiçbir şey geçirememiş
o insancıl umut oldu o minik yüreğimi
yoksa kaybolup gittin mi
uçsuz bucaksız düşler dünyasında
anlamsız bir gözyaşı beliriyor yüzümde
eğilip kulağına, seni sevdiğimi fısıldıyorum
bir gülümseme yayılıyor yüzüne
şarap içermisin diye fısıldıyorum
yanıt yok
sessizce uyumaya devam ediyorsun
belki aptallık ama seni uyandırmayı
istiyorum
senle paylaşmak şarabı ve bu geceyi
sana doğru uzanıyorum
gözlerini aralıyorsun şöyle bir
yalnızlığımı söylüyorm
paylaşmaya çağırıyorum
geceyi ve şarabı
yanıtsız
işte yine başbaşayız
gece, şarap ve samsun
dayanıyorum;
gece uzuyor
yalnızlık büyüyor
ve şarap şişesi yarılanıyor
bir sigara daha yakıyorum
düşünceler dağılacağına
benim inadıma, inatla karşı durur gibi
yoğunlaşıyor yoğunlaşıyor

o kadar güzel uyuyorsun ki
başım gittikçe ağırlaşıyor
toparlıyamıyorum düşündüklerimi
bir özeleştiri vermek istiyorum
kendi kendime
nedensiz bir diretmeyle
düşünüyorum, inanıyorum
ama yaşayabiliyor muyum, bilmiyorum
sorular ve sorgular kafamda
yanıtsız binlerce
eğilip öpüyorum seni
belki hissetmiyorsun ble
belki de düşünün bir parçası oluveriyor
duraklıyorum
bir düşünce sarıyor usumu
neden bu gece ben böyleyim
amansız bir diretmeme yanıt
alamadığımdan mı
yoksa gerçekten
yalnızlığı ve şarabı seçtiğinden mi
çözemiyorum
hayır bu geceyi seninle geçirmek tek isteğim
şu an emin olabildiğim tek düşünce
şarabın sonu yavaş yavaş geliyor
ve uzaktan uzağa sabah ezanının sesi
gecenin sonu yaklaştı galiba
direncimin de sonu geliyor
başımı yastığa koyup
sana sıkıca sarıldıktan sonra
uyuma isteğim
sonu gelmez gibi uzak
anlık gibi yakın
tüm yatağa yayılmışsın
bir kıyıdan senin koynuna süzülüvermek
galiba tek yapabileceğim
seni özledim
her şeyin sonu gelse de artık
bir an önce vursa
sabahın aydınlığı yaşama

Sinan ÖNELGE' 90

KÜLTÜREL TOPLULUKLAR

Hem niceliği, hem de niteliği bakımından topluluklar, ODTÜ'nün diğer üniversitelerden ayrılan en büyük özelliği, ODTÜ'de şu an, hepsinin etkinlik alanı birbirinden farklı olan yaklaşık 30 tane topluluk var. Hepsinin de temelde amacı, insanlar arasında ortak bir nokta bulup, onlara birlikte birşeyler yapmanın tadını ve deneyimini yaşatmak. Genelde ise özelleştikleri konularda üniversite öğrenci ve çalışanlarını aydınlatıp, onlara bu konuları sevdirmeye çalışmak.

Biz, bu sayıdan başlayarak, yeni dönemde toplulukları tanıtmayı, onlarla kendi konularında konuşmayı uyun gördük. (İleriki sayılarımızda toplulukalra özel sayfalar ayırarak kendi çalışma alanları doğrultusunda yazı yazmalarına olanak tanıyacağız.

UGT

Uluslararası Gençlik Topluluğu (UGT), yaklaşık 5 sene önce AFS'li öğrenciler tarafından hem ODTÜ'de hem BÜ'de kurulmuş. Kurulduktan bu yana da okulun en etkin topluluklarından biri olmuş.

Topluluğun diğer topluluklardan ayrılan en önemli özelliği bir "yönetim kurulu"na değil de, bir "yürütme" kuruluna sahip olması. Kararlar ayda bir yapılan genel kurullarda alınıyor ve yürütme kurulu işlerin düzenli bir şekilde işlemesini sağlıyor. Yürütme kurulunun işlevi, genelde danışmanlık ve yol göstericilikle sınırlı tutulmaya çalışılıyor.

Topluluk, Kitap Fuarı ve Bahar Şenliği gibi iki çok önemli organizasyonuyla ODTÜ'ye büyük katkılar sağlıyor. 5 gün süren Kitap Fuarı'nda yayınevleriyle anlaşıldığı oranlarda indirimlerle ucuz kitap olanağı sunulup, imza günleri düzenleniyor. Bahar Şenliği ise 4 yıldan beri yapılmakta olan, kültürel ve sanatsal etkinliklerin yoğunlaştığı ve katılımın oldukça fazla olduğu bir etkinlik. UGT'nin uluslararası yanı ise yabancı ülkeleri tanıtan haftalardan oluşuyor. Ayrıca, şenlikte ODTÜ'de okuyan yabancı uyruklu insanların kendi ülkelerini tanıtmalarına olanak sağlanıyor. Bunlardan başka topluluğun söyleşi, panel, dinleti ve sergi düzenleme gibi etkinlikleri de var. Son yıllarda yapılan Bülent Ecevit, Süleyman Demirel, Murat Karayalçın söyleşileri; Esin Afşar, Bulutsuzluk Özlemi dinletileri Ferhan Şensoy tiyatro gösterisi gibi organizasyonlar okula renk ve canlılık getiren etkinlikleri oluşturuyor.

Tüm bunların yanında topluluğun birtakım sorunları da var. En önemli iki sorun toplulukta etkin çalışan insan sayısının oldukça az olması ve Kültür İşleri Müdürlüğü (KİM) ile okul idaresinin topluluğa birtakım zorluklar ve engellemeler çıkarması. Etkin insan sayısının azlığı topluluk etkinlikleri

RIDVAN İÇİN SAKATLIK SÜRÜYOR... TÜRKİYE'DE HOLİGONİZM ARTIYOR... GÖRÜNTÜLÜ

önünde gerçekten büyük bir engel. Bu sayı azlığı, doğal olarak yapılan etkinlik sayısını olumsuz yönde etkiliyor. Şenlik, Kitap Fuarı gibi büyük organizasyonlarda, işlerin büyük çoğunluğunun 5-6 insan üstüne yıkılmasına neden oluyor.

KİM ve okul idaresinin çıkarttığı engellemeler ve zorluklar ise daha önemli bir yer tutuyor. Sorunun kaynağı, diğer toplulukların da olduğu gibi, bağımsız olmayıp, KİM'e bağımlı olması. Topluluk yapacağı her etkinlik için, KİM'den izin almak zorunda. Bu izin için önce KİM'e bir dilekçe yazılıyor. Daha sonra bu dilekçe, okulun üst kademelerine kadar çıkıyor. Tabi bir dilekçenin onaylanma hızı isteğin niteliğine göre değişiyor. Panel ve söyleşilerin konularının niteliği de dilekçenin onaylanıp onaylanmamasında rol oynuyor. Örneğin "80' li yıllarda Türkiye" başlıklı bir panel için KİM'den "ne gereği var" gibi bir yanıt gelebiliyor. Şenlik öncesinde ve şenlik boyunca da topluluk ve KİM arasında sorunlar çıkıyor. Şenliğe KİM'in sahip çıkmaya çalışması ve basına yapılan şenlikle ilgili tüm açıklamalarda UGT adının bir kere bile geçmemesi topluluk üyelerinin en çok yakındığı konuların başında. Şenlik programındaki tüm etkinliklerin saat, yer ve tarihinin topluluk elemanları ile etkinliğe katılacak insanlar tarafından kararlaştırılmasına karşın, KİM'in kendi isteğine göre programı değiştirmesi ise ayrı bir yakınma konusu. Bunun sonucu olarak geçen yıl şenlik programı ancak şenliğin ilk günü çıkabilmiş. Ankara dışından şenliğe katılan çeşitli gruplar için 9. yurtta yer ayrıldığını söyleyip, insanların gece 9. yurtta "yer yok" yanıtıyla karşı karşıya bıraktıran ve UGT üyelerini olaydan sorumluymuş gibi gösteren de KİM olmuş. KİM ayrıca, şenlik boyunca düzenlenen rock konserlerinde hafif müzik topluluklarının ve gökkuşağı konserlerinde derginin çalışanlarının büyük katkıları olmasına karşın, bu katkıya programda ve açılış konuşmasında yer verdirmemiş.

Bu ve benzeri tüm sorunlar yüzünden UGT üyelerinde bir yılgınlık, bıkkınlık var. İnsanlar genellikle KİM ve okul idaresi ile olan bürokrasiden dolayı bu yıl çalışmakta pek istekli görünmüyorlar. Ayrıca UGT üyeleri, her sene başında, bu isteksizlikten dolayı topluluğun büyük ölçüde yeni üyelerle çalışmalarına devam ettiğini de belirtiyorlar.

EĞİTİM VE TEKNOLOJİ TOPLULUĞU

KURULUŞ AMACI VE ETKİNLİKLERİ

Üniversite, temel olarak, toplumsal yaşamın ortaya konulmasında gereksinilen bilgiyi üretir ve kullanıma sunar. Ancak "toplumsal gereksinim ve kullanım" kavramları kimi toplumlarda bütünün gereksinimi ve kullanımı anlamını taşımaz. Topluluğumuz, böyle bir ortamda, eğitimcilerin, toplum genelinde mimari niteliğiyle kazanmış olduğu saygınlığından dolayı önemli bir konuma sahiptir. Bu noktada, topluluk olarak eğitimcilerin, yaşama daha geniş bir perspektiften bakmaları gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü, bilimin ve teknolojinin hızla geliştiği günümüzde, üniversite eğitiminin tek başına yeterli olamayacağı kanısındayız. Bu nedenlerden dolayı, "Eğitim ve Teknoloji Topluluğu", her türlü eğitsel ve teknolojik araştırma yapmaya ve bunları tartışmaya açıktır.

Topluluğumuz, henüz kendini tanımlama aşamasındadır. Kendini tanımlama süreci ise, eğitimin doğrudan içine aldığı siz-öğrenci arkadaşlarımızın değişik düşüncelerinizle katılımınız çevresinde biçimlenip, oluşacaktır.

Sizlerden gelecek soruların yanısıra, topluluk olarak bu dönemde ele alacağımız konular şunlar:

- Eğitim nedir?
- Eğitimcinin toplumdaki yeri ve önemi nedir?
- Bir eğitimci toplumsal üretime nasıl katkıda bulunabilir?
- Bir eğitimci topluma neler verebilir?
- Bir eğitimci toplumda kendini nasıl tanımayabilir?
- Yabancı dilde eğitimin gerekliliği
- "Toplumsal gereksinim" ve "toplumsal kullanım" kavramları neyi ifade eder?
- Eğitsel ve teknolojik açıdan kültürel etkinliklerin boyutları ne olmalıdır?
- Tabular ve bilimsel eğitim

❐ GELİN SORULARIMIZIN CEVAPLARINI HEP BİRLİKTE ARAYALIM!..

TELEFONA BİR YIL KALDI... DALAN'A GÖRE ANAP ve DYP İRTİCAYA DESTEK... İNÖNÜ DSP'

BİREY ve ÜNİVERSİTE

Baha YILMAZ
ODTÜ İnşaat Müh. Mezunu

Ne zaman hissetmeye başladım bu rahatsızlıkları, sıkıntıları tam olarak anımsamıyorum. Belki çok önceden beri süregelen bir işleyişle yeni yeni tanışmamdı.

80 sonrası veya 68 doğumlular kuşağı denebilirdi bize. Fakat hiç "biz" olacak çokluğa ulaşmamıştık. Biz yaptık diyebileceğimiz çok az olay vardı. Darbe sonrası sistematik depolitizasyon bireyselleştirme amacıyla bölmüşlerdi herkesi. İnsanın birey olarak hiçliğinden hareketle pasif bir topluluk hedeflenmişti. Bu fırtınadan kıyıya vuran teker teker işaretler dik ve bireyselliğin birbaşka boyutuyduk. Yaşam bütün gündelikliği ve onun içine aldığı sıradanlığıyla sürüp gidiyordu. Umursamazlık, tepkisizlik geleneksellemiş, sıkıntı günlük yaşamın parçası olmuştu. İnsanlar değişik olabilme, farklı yaşayabilme ümidiyle olabildiğince hızlı yaşayıp ölüyorlardı. Nasıl olup da o günlerden bugüne geldiğimizi, taze başlangıçlardan, çürümüş sonlara geçtiğimizi düşünüyorum.

Yanıldıkça lüzumsuzluğunu anlayıp
İnsan yaşadığından utanıyor
Uykularımızda yalnızlık korkuları
Dışımız en küstah yanlışlıklar
İçimiz en başka türlü ayıp.

Önce inanmak vardı: Sevgiye, evrensel kaygılara, genç beyinlere. "Biz" olabildiğimizce başaracaktık olmazı, yenecektik aptallığı, arabeskliği, kaderciliği boyun eğmişliği... Okulumdan, o yanlış bilinen üniversitemden insan manzaraları ise memleketin ne halde olduğunu görmeme yetiyordu.

Havasız koğuşlara alışılır
Yatılır of demeden hücrelerde
Hiçbir şey öldürmez insan yüreğini
Öldürür eğilmek bir ekmek uğruna
üç kuruşluk adamlar önünde...
(Metin Demirtaş)

Adı açık olarak söylenmese bile paranın ve onun türevlerine bağlanmış, iyi bir arabayla gezmek, güzel bir kızla olmak, etiketli ve pahalı yaşamak amacında olan depolitize bile denmeyecek cafcaflı ve yaldızlı bir topluluk

❐

“ Adı geçen olarak söylenmese bile paranın ve onun türevlerine bağlanmış, iyi bir arabayla gezmek, güzel bir kızla olmak, etiketli ve pahalı yaşamak amacında olan depolitize bile denmeyecek cafcaflı ve yaldızlı bir topluluk var, ilk göze çarpan.”

❐

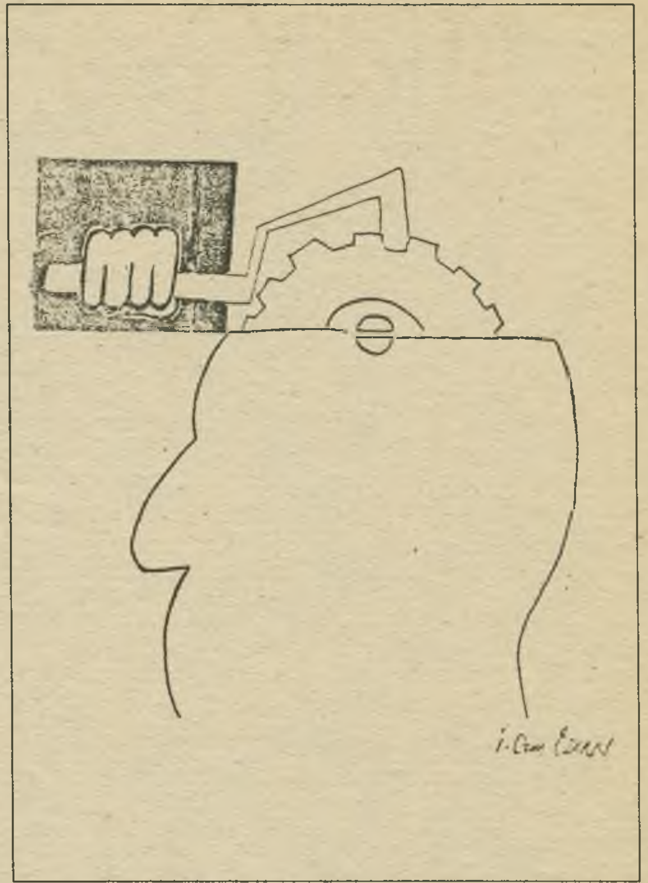
var, ilk göze çarpan. Okulumuzun Best serisi amerikan özentili fast foodlarının beslediği, borsa takipçisi, alaturka liberal çocukları ilerinin Yupi adaylarıydı. Bireysellik içkisiyle sarhoş olmuş bu gruplar, ilkin Dallas'la başlayan şimdi Yalan Rüzgarı ile devam eden ucuz diziler serisiyle olmayacak rüyalara girmişlerdi.

Ve bir olmayacak rüyalarda gezen grupsa kendi aralarında teori tartışmaları yapmakta, birbilerini oportünistlik, revizyonistlik ve döneklikle suçluyorlardı. Bu bağlamda 700 kişilik grubun nasıl üniversiteyi yönetiyormuş edasıyla tartıştıklarını gördüm. Ne hakla ANAP azınlık iktidarına kızılıyor anlaşılmaz... Büyük insanlar, büyük sözler ediyordu. Ne kadar itici gelmişti, sanki içimde birşeyler kırılmıştı. Hapislerde düşündükleri yüzünden yatan insanların bunlardan olmadığını biliyor olmasam da hissediyordum. İradeleriyle destan yazanlara hep saygı duyacağım.

Okulda dernekçi-bestçi, marjinal-oportünist tartışmaları çokta fazla yapılmazken boş durmayan, bilinçli ve destekli olarak hedeflere ilerleyen birilerini görmeye başladım. Hem okulumu, hem ülkemi yeşile boyamak isteyen o örümcek ağlarından kafalarıyla her köşeyi tutan ve çok maskeli birileriydi bunlar. 80'de tohumu atılan, şu günlerde zarar vermeye başlayan bu ısırgan otlarını kazıyamadığımız için kendimi sorumlu hissediyorum. Bireysel çabaların örgütsüzlük yü-zünden nasıl kaybolduğunu bir kere daha ve bıçak keskinliğinde gördüm. İlk defa hayatımda, bu tür gerici insanların yokolmasından üzüntü duymayacağımı düşündüm. Onlar birer birer yokederken Prof. Aksoy'u, Doç. Üçok'u, biz ne yapıyorduk... Bahriye Üçok okulumuza Atatürkçü Düşünce Derneğinin açık-oturumu için geldiğinde ona saldıran bu öğrenci gruplarına neden bir ses olarak karşı çıkılmadı. Cenazelerde devrim andı içmeye, alkışlamaya benzemez bunlar, neredeydiniz neredeydiniz! Ve neden tek doğru bizimki, en haklı biziz.

Kitap okumak (teorilerden, best-sellerlardan, vaazlardan öte), sinema, tiyatro, müzik kültürü edinmek veya spor yapmak (futbolun afyonluğundan öte) ne derece çözüm olacaktır bilemiyorum ama yararları gerçek. Bireysel çabalar kötü yönetilen oyunu düzeltmeye yetmiyor.

Herkese bu düzende bir rol düşmüştü ve çokta güzel oynuyorduk rolümüzde... Hep yanlış oyunlar, yanlış sahneler.

Bu ülkede "Tutunamayanlar"ın olduğunu hissediyorum. Yerlere tükürен, hayvanca değil gayri insani şekillerde otobüse binen (ki bu benim okulumun içinde nasıl olur anlaya-mıyorum), konuşmayan, nefretle dolu, "bana dokunmayan yılan bin yaşasın"cı bu tuhaf gidişi benimseyenler var, olmalı. Yoksa sevgisiz ortamların yapmacıklığından sıyrılma yolu sadece tek mi?

Nazım Hikmet Ran'ın, o büyük insanın, dizeleriyle sonlamak istiyorum yazımı, yazılası onca konu varken...

DELİKANLIM, İYİ BAK YILDIZLARA
BELKİ ONLARI BİR DAHA GÖREMEZSİN
BELKİ BİR DAHA KOLLARINI YILDIZLARIN
IŞIĞINDA.
UFUKLAR GİBİ AÇIP GERİNEMEZSİN
DELİKANLI, SENİN KAFANIN İÇİ
YILDIZLI KARANLIKLAR KADAR
GÜZEL, KORKUNÇ KUDRETLİ VE İYİDİR
YILDIZLAR VE SENİN KAFAN KAİNATIN
EN GÜZEL ŞEYİDİR.

HAVAYOLLARI TÜRKİYEYİ RİSKLİ BİR ÜLKE İLAN ETTİ... FİLİPİNLERDE YİNE İSYAN...

FOTOĞRAF DURAĞANLIK DEĞİL SÜREKLİLİKTİR

"Elinizin altında bir altın madeni var. Ama siz, tuz ocağını işletmekte ısrar ediyorsunuz."

1930'lar Paris'inin havasında bir yandan kültürel zenginleşmeyi, öte yandan, açlık hastalık, yıkım yuvası kenar mahallelerden yükselen küflü, ekşi keskin bir yoksulluğu koklayabilirmiş insan. 1932 yılında ünlü bulvar cafelerinden birinde, bir kış gecesinin soğuğundan korunmak için köşe masaya ilişmiş süslü, püslü,kızgın bakışlı yaşlı kadın, bir zamanlar zengin ve ünlü bir gösteri sanatçısıyken gözden düşmüş, terkedilmiş, çökmüş ve yaşamını fal bakarak kazanmaya başlamış. Bu kadın, bugüne kadar mutlaka bir yerlerde ölmüştür. "Onu kızgın, marur, ama gene de gizleyemediği düşkünlüğüyle gösteren fotoğrafı olmasaydı anımsayanı, düşüneni, kafasındaki 1932 Paris resmi içine onun varlığını da oturtanı hiç kalmayacaktı belki.

Fotoğrafın adı **Süslü Genç Kız,** makinenin deklanşörüne basan kişi ise Brassai' dı. Aşıl adı Gyula Halasz olan bu Transilvanyalı büyük fotoğraf sakatçısı, 1930 ların Paris'inde cafelerde, oyun salonlarında, parklarda kimi gidecek bir evi olmadığı için, kimi dilenmekten, fal bakmakt'an başka yapacak iş bulamadığından kimi de sıkıntılarını unutup biraz eğlenmenin tek yolu olduğu için zaman geçiren insanları günümüze taşıyan büyük yapıtlar bırakmıştır.

Kuşkusuz, yanlızca Paris'in o kendine özgü, ama her türlü bohem hazların ötesinde bir yozlaşmaya karşılık gelen sokak yaşamı değildir bu duyarlı objektife yansıyan. Ünlü Macar fotoğrafçısı Andre Kertesz'in, kendisine bir fotoğraf makinesi armağan etmesinden sonra, an'ı yakalayıp akıp giden zamana katmayı bir yaşam biçimine dönüştüren Brassai Paris'in altını üstüne az getirmemiştir gerçi. Boynunda makinesi, yanında yazar Hanry Miller "tuz ocağını işletmeye" her geçen gün artan bir inanç ve bilinçle devam etmiştir.

Ancak o günlerin Paris'inde gene Henry Miller'in deyimiyle "Paris'in gözü" olan Brassai'ıan objektifinden kaçmayan bir yaşam parçası da Montmartre ve Montparnasse'ta akıp gitmektedir. Kimler yoktur ki Brassai'ın ürünlerini paylaştığı, ürünlerine konu ettiği bu çevre içinde. Picasso, Paul Eluard, Andre Breton, Dali, Maillol, Braque ve Matisse o zamanlar "modern" denen bir sanatın çamurunu hep birlikte yoğurup şekillendiriyorlardı. Budapeşte ve Berlin Akademilerinde resim ve heykel eğitimi görmüş olan Brassai çok yoğun bir sanatçı duyarlılığını başkaca hemen hiçbir yaratıcı-yorumu çevresinde yaşanmayan bir yoğun politik tartışma ortamını paylaşıyordu bu büyük adlarla. Sosyalizm, barış ve gerçekçilik... Bu insanların büyük bölümünün yalnızca benimsediği ülküler değil, emekleriyle yeni genişlik, yeni bir anlam kattıkları, güzelliğin bilimiyle bütünleştirdikleri bir hammaddedir aynı zamanda. "Hiçbir zaman, kendiliğinden egzotik ve sansasyonel olan şeyleri aramadım" der Brassai,

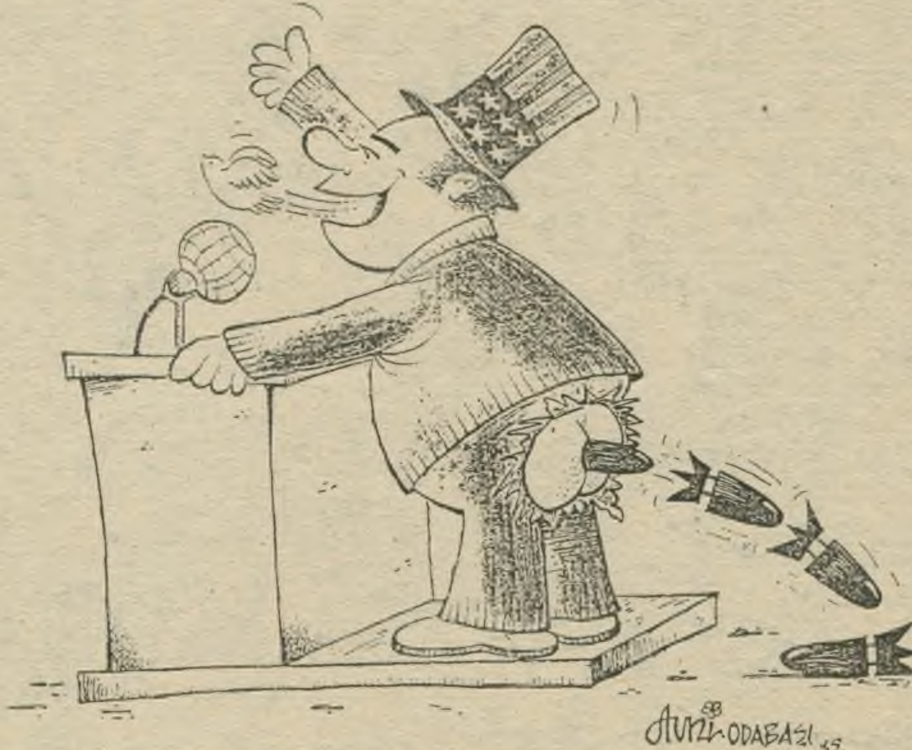

STERN DERGİSİ: KÖRFEZ SAVAŞINDA 100.000 KİŞİ ÖLÜR... KONTRGERİLLA TERÖRE KATIL-

m. Bence bu ger-çekliğin, en alçak gönüllü, en dürüst kavranış yoludur çünkü. Son derece sıradan, olağan şeyler de olağanüstü anlatımlar içerebilir. Benim fotoğrafik arayışımın merkezi Paris gün-düzleri ve Paris geceleriydi. Adı bilinmeyen insanların, sokaktaki adamların portreleri... Sanatçılar, yazarlar... Evlerin duvarı... Yuna-nistan, İtalya, İspanya, Türkiye, Fas, İsveç, Sicilya, Brezilya, ABD ve İrlanda'da böyleydi bu. Ben yaşamı seviyorum. İnsanları da seviyo-rum çünkü."

Bu sevgiyle yaklaştığı dünyada, "evrensel olan, insanlığın yazgısını ilgilendiren herşey" ilgilendiriyordu Brassai'ı. Daha sonra "direkt fotoğraf-canlı fotoğraf" gibi adlarla anılacak akımın öncülüğünü yapmaya onu götüren de bu ilgiydi. Bireysellik değil, genellemelerin nüvesini oluşturacak tiplemeler ilgilendiriyordu onu. Çok sık söylediği gibi "psikolojiyi pek dert etmemişti" kendisine ama objektifinden yansıyan yalnızca yüzler, gölgeler, çizgiler, köşeler ve yuvarlaklar olmadı hiçbir zaman. Bir kent soludu durdu o resimlerde, tarihiyle, insanların duygularıyla, havasıyla, eskiyen eşyaları ve kabaran umutlarıyla. Kahve fincanından bilardo toplarına, gözlüklere ve tuğla parçalarına kadar herşey bu soluğun bir parçası olabilirdi. En çok da insan gözleri. *Lappe Caddesi'nde Parisliler* fotoğrafındaki o genç çocuğun dünya güzeli gözleri mesela. Ya da *Guernica'yı*, *Oturan Cambaz'ı*, *Güvercinli Kız'ı* yaratan o bitip tükenmek bilmeyen keşiflerin, cesaretin ve buluşun sorulu sahibi Picasso'nun gözleri, burnu, en çok da elleri. O Picasso ki, söylediği her söz, korduğu her soru Brassai'ın aklının köşesine çıkılıp kalmıştı. O Picasso ki, heykellerinin fotoğraflarını çekmek bir onurdu Brassai için. O Picasso ki birgün Brassai'a söylediği şu sözleri, büyük fotoğrafçı hiç-bir zaman tam anlamıyla unutamayacaktı. "Elinizin altında bir altın madeni var. Ama siz, tuz ocağını işletmekte ısrar ediyorsunuz". Altın madeni, Brassai'ın çizdiği ve Picasso' nun hayran kaldığı desenlerdi. Brassai bir ressam olmalıydı Picasso'ya göre. Bilmiyoruz, belki de öyleydi gerçekten. Gene de tarihin verdiği karar bize o fotoğrafları bıraktı. Bir tutam tuzdan biraz daha fazla bir şey olan o dürüst, gerçek ve sevecen fotoğrafları...

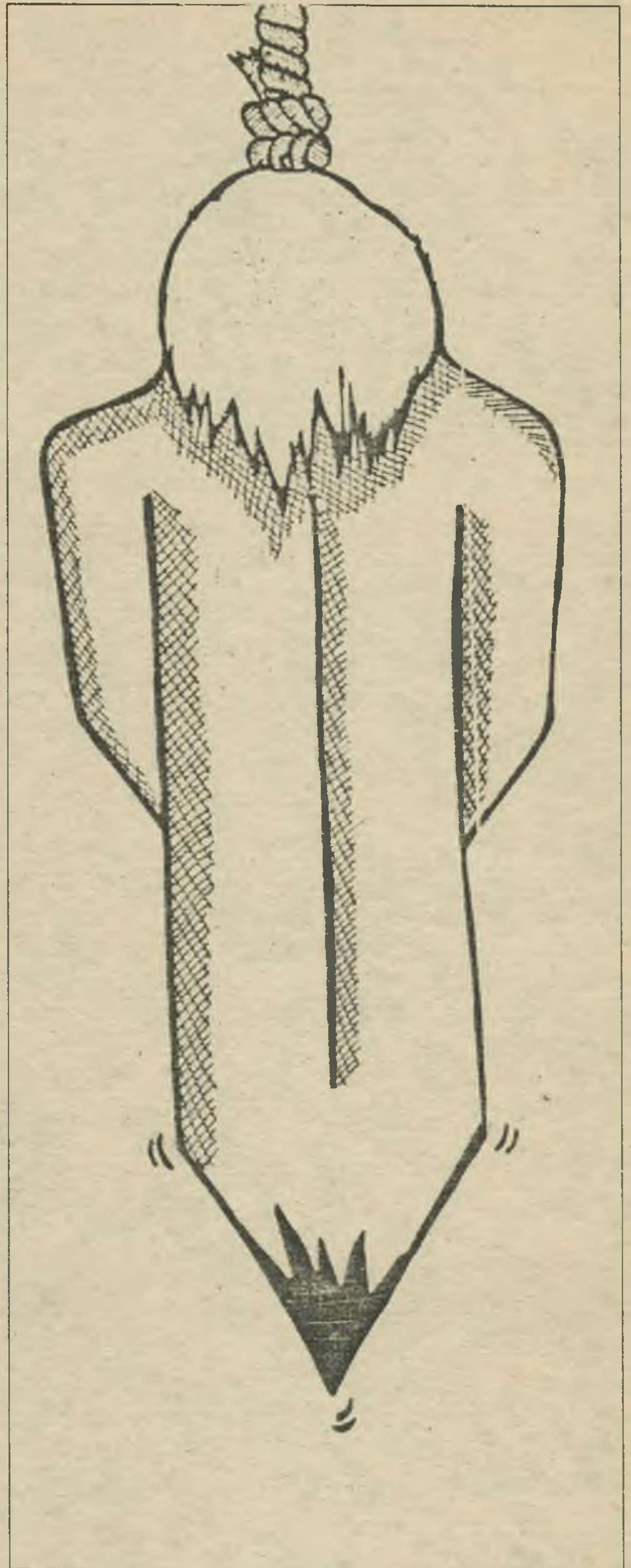

SIMURG ANKA

Rivayet olunur ki, kuşların hükümdarı olan Simurg Anka Bilgi ağacının dallarında yaşar ve herşeyi bilirmiş. Kuşlar Simurg'a inanır ve onun kendilerini kurtaracağını düşünürlermiş. Kuşlar dünyasında herşey ters gittikçe onlar da Simurg'u bekler dururlarmış. Ne var ki Simurg ortada görünmedikçe kuşkulanır olmuşlar ve sonunda umudu kesmişler. Derken bir gün uzak bir ülkede bir kuş sürüsü Simurg'un kanadından bir tüy bulmuş. Simurg'un var olduğunu anlayan dünyadaki tüm kuşlar toplanmışlar ve hep birlikte Simurg'un huzuruna gidip yardım istemeye karar vermişler. Ancak Simurg'un yuvası etekleri bulutların üstünde olan Kaf dağının tepesindeymiş. Oraya varmak için yedi dipsiz vadiyi aşmak gerekirmiş. Kuşlar hep birlikte göğe doğru uçmaya başlamışlar. Yorulanlar ve düşenler olmuş. Önce bülbül geri dönmüş, güle olan aşkını hatırlayıp; papağan o güzelim tüylerini bahane etmiş, oysa tüyleri yüzünden kafese kapatılırmış; kartal yükseklerdeki krallığını bırakamamış; baykuş yıkıntılarını özlemiş, balıkçıl kuş bataklığını. Yedi vadi üzerinden uçtukça sayıları giderek azalmış. Altıncı vadi "şaşkınlık" yedincisi ise "yokoluş" vadisiymiş. Kaf dağına vardıklarında geriye otuz kuş kalmış. Simurg'un yuvasını bulunca öğrenmişler ki; Simurg Anka otuz kuş demekmiş. Onların hepsi Simurg' muş, herbiri de Simurg'muş.

Bir de derler ki, Simurg, öldükçe küllerinden yeniden doğan Phonex'e benzermiş. Ama yeni Simurg'un doğması için eskisinin kendini yakması gerekirmiş.

Aras KARAKEDİ
Kamu Yönetimi II

İDAMLARA HAYIR KAMPANYASINI DESTEKLİYORUZ...

UZAYA BİR BİZ GİTMEDİK... GAZETECİLER DE GİDİYOR... İRTİCACILAR: KADAVRALARA

● Cumhurbaşkanına hakaret ettiği gerekçesiyle yargılanan üniversitemiz İşletme Bölümü öğretim elemanlarından Prof. Ali S. Gitmez beraat etti. Prof Gitmez, Mayıs ayında bir gazetede yayınlanan 'Özal'a Açık Mektup' başlıklı yazısında şu görüşe yer vermişti: "Bugünkü siyasal boşluk ve belirsizliğin, özellikle şahsınızın yöresinde somutlaşan rahatsızlığın temelinde, makama seçilişinde demokrasinin temeli olan çoğunluk desteğinden yoksun, tükenmeye yüz tutmuş, kaderini sizinki ile bir gören ve bu yüzden size bağımlı parlamento çoğunluğuna kendinizi empoze etmenizin, halkın çok açık biçimde değişmiş eğilimine saygı göstermemenizin tersliği ve yanlışlığı yatmaktadır."

● Çoğunluğunu ODTÜ'lülerin oluşturduğu 177 öğretim üyesi bir bildiri yayınlayarak TBMM'nin yurt dışına Türk askeri gönderme ve yurda yabancı asker kabul etme yetkisini hükümete devretmesini eleştirdiler. Bildiride yetki devri "maceraya açık, kışkırtıcı ulusal güvenliği dış güçlerin insafına terkedici" ve "tek adamlığa yönelimi tırmandıran, pekiştiren" bir karar olarak nitelendirildi ve "iktidarın ülke içinde ve dışında gerilim yaratıcı, anayasal düzeni yıpratıcı eylem ve girişimlerinin yanında olunmaması" istendi.

● Anayasa Mahkemesi Başkanvekili Yekta Güngör Özden ODTÜ'de 'Anayasal Yargı ve Demokrasi' konulu bir konferans verdi ve şu görüşleri dile getirdi: "27 Mayıs'ın en büyük armağanı 1961 Anayasası'dır. Bu anıtsal anayasanın anıtsal bir kurumu da Anayasa Mahkemesidir. Anayasalar, iktidarların ulusa yönelttiği bir silah değil, aksine ulusun iktidarlara karşı bir güvencesidir. Eğer yargıç 'şu kararı verirsem şuraya mı sürülürüm, acaba devlet başkanı ne der, ayın sonuna kadar şu para yeter mi' gibi şeyler düşünürse elbette orada yargı bağımsızlığından sözedilemez." Özden bir öğrencinin 'Ne Mutlu Türk'üm' denilebilirken, 'Ne mutlu K...... denilememesini nasıl değerlendirdiği sorusunu ise siyasi konulara girmek istemediğini, ancak isteyenle şahsi olarak görüşebileceğini söyleyerek yanıtladı.

● Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Murat Karayalçın geçtiğimiz yıllardan sonra bir kez daha ODTÜ'de öğrencilerle söyleşti ve Ankara'nın sorunlarının nedenlerinin başlıcalarından biri olarak optimum 300 bin, maksimum 800 bin olması gereken kent nüfusunun 3 milyon olmasını gösterdi. Karayalçın ayrıca Ankara'nın altyapısının haritasının olmadığını ve bu yüzden kazı yapılırken emekli işçilere danışıldığını söyledi.

● SHP lideri, ODTÜ eski rektörü Prof. Erdal İnönü, Matematik Bölümü'nün düzenlediği haftalık sempozyumlara katılarak 'Pell Denkleminin Çözümlerinin Aritmetik Özellikleri' konusunda bir seminer verdi.

● Kültürel Toplulukların düzenledikleri barış haftası çerçevesinde dünyaca tanınmış savaş fotoğrafçısı Ramazan Öztürk 'Iran-Irak Savaşı ve Halepçe Katliamı' konulu bir slayt gösterisi düzenledi. Gösteri sonrasında öğrencilerle söyleşen Öztürk, "Geçmişte Saddam'a silah satan ve Halepçe'de binlerce K...'ün katledilmesine tepkisiz kalanlar bugün Saddam karşısında ne yapacaklarını bilememektedirler. Ortadoğu'da savaş kaçınılmaz gözüküyor, ama bu savaş sonunda Türkiye'ye Musul ve Kerkük'ün verileceğini sanmak çok saçma bir hayaldir." dedi ve slayt gösterisine katılımın az olmasından dolayı Kültür İşleri Müdiresi Tüzün Denli'yi öğrencilere destek olmamakla eleştirdi.

● Özal'ın ODTÜ'yü ziyaretinden birkaç gün önce bazı Öğrenci Derneği üyeleri jandarma tarafından gözaltına alınıp, ziyaret sonrasında serbest bırakıldılar. Polise teslim edilen Makina Mühendisliği Bölümü öğrencisi Ömer Karataş yarım saat boyunca sürekli dövüldüğünü yara izleriyle kanıtlayarak Adli Tıp'dan 5 günlük rapor aldı ve Siyasi Şube Görevlilerinden davacı oldu.

● ODTÜ, eski öğretim görevlilerinden, yeni President Turgut Özal'ın ODTÜ'yü ziyareti coşkuyla karşılandı. Yıllarca ODTÜ'de matematik dersleri veren Özal'ın okulumuza geli-

DON GİYDİRİLSİN... YILBAŞI BÜYÜK İKRAMİYESİ 20 MİLYAR LİRA... DİN ADAMLARINA

şine birçok eski öğrencisi (şimdi sivil polis olan) yanısıra, kendisini çok seven yüzlerce asker, polis ve özel tim görevlisi de eşlik etti. Bu sayede okulumuz değişik, renkli bir gün yaşarken, biz öğrenciler de, gerek kampüs içerisinde, gerekse kantinlerde emniyet görevlileriyle, bakışma düzeyinde yakın ilişkiler kurabildik, Özellikle son haftalarda savaşa hayır kampanyası içinde oluşturulmaya çalışılan barış zinciri, askerler ve polisler tarafından fiili olarak oluşturularak, bizlere iyi bir örnek oldu. (Yalnız, zincirden içeriye kimsenin alınmamasına pek anlam verilemedi.)

Ziyaretin (bizlerde) soru işareti uyandıran yanı, sayın President'in kendisini bizlerden mahrum etmesiydi. Sayın okurlarımız ne der bilmiyoruz ama, biz o gün şöyle düşündük:

Özal, noolur bir daha gelme!...

● MASTER ÖĞRENCİLERİNE HAKSIZLIK

ODTÜ mezunu olmayan master öğrencileri ODTÜ öğrencisi sayılabilmek için mücadele v(yorlar. Yüksek lisans programını kazanmış ancak İngilizcesi yeterli olmayanlara iki seçenek tanınıyor. Birincisi, bir yıl izinli sayılıp, bu süre sonunda açılacak İngilizce yeterlik sınavını kazanabilmek ikincisi ise daha da ilginç; temel düzey için 4.500.000 TL (1.000.000 TL peşin, 7 x 500.000 TL taksitle) orta düzey için 3.500.000 TL (700.000 TL peşin, 7 x 400.000 TL taksitle) ödeyerek ODTÜ Döner Sermaye İşletmesi'ne bağlı ingilizce hazırlık programına devam ederek yıl sonunda gerekli not ortalamasını (65) sağlamak. Ayrıca bu iki seçenekleden hangisi seçilirse seçilsin ODTÜ öğrencisi sayılmamak (bu yüzden askere alınma tehlikesi de var tabi), yeterlilik sınavına değin, kimlik kartı, paso, sağlık hizmetlerinden yararlanamamak da cabası. İşin en acı yanı da, Hazırlık Okulu Müdürü Abdurrahman Çiçek'in düzey belirleme sınavında konuyla ilgili olarak söylediği sözler: "Benim çocuklarım da kolejde okuyor, ben de onlara on milyon ödüyorum (...) Burada duygu sömürüsü yapmayın bana (...) paranız yoksa ODTÜ'de master yapmak zorunda değilsiniz. Türkiye'de başka üniversite yok mu? (...) Bu fiyatın konmasını öneren de benim, 4, 5 milyon olarak hesaplayan da, bunun için bir başka kimseye gitmeyin, bir itirazınız varsa bana gelin, bunun bütün sorumluluğu bana ait "Bu kadar keyfi bir tutum karşısında çaresiz kalan arkadaşlar çareyi İnsan Hakları Derneği'ne dilekçe vermekte bulmuşlar. Kolay gelsin diyoruz.

● ODTÜ Öğretim Elemanları Derneği kuruldu. Hocalarımızı kutluyor, başarılar diliyoruz.

● ODTÜ Yurtlar Yönetmeliği yine değişti. ODTÜ-ÖD/YK'nın açıkladığına göre 'siyasi' suçların cezaları artırılırken, kumar, vb. suçların cezaları azaltıldı.

● Kantinlere öğrencilerin astığı serbest panolara karşı çeşitli bölümlerde farklı uygulamalar sürüyor. Pek çok bölümde benzer panolara karşı işlem yapılmazken İktisadi-İdari Bilimler kantinindeki panolar Dekan Prof. Mohan Soysal'ın emriyle sürekli gaspediliyor.

● ALIŞILMAMIŞ BİR KIYIM

Üniversitelerdeki öğretim üyesi ve öğrenci kıyımından sonra ağaç kıyımına da başlandı. ODTÜ ormanı içinden geçirilmesi düşünülen otoyol 315 000 ağacın kesilmesine yol açacak. Sebep olarak da ODTÜ ormanındaki ağaçların 2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu ihlal ettikleri gösterildi.

"Kimin rektörlüğü?" (Fotoğraf: Barış Bil)

İŞEME DUVARI

BEN BÖYLE DERGİNİN ......!

KATILIMIN DİZGİCİSİ M/S

başarım ben böyle DERGİ!!...

katılımın Baskıcısı

YAŞAMIM ÇİZGİ-KATILIM OLDU SÖR

BOŞ YER KALDI DİYE ŞİŞİRMEYİN LAN!...

Ergun Güvenç

KENAN EVREN ANILARINI YAZMIŞ: MEIN-KAMPF 2

LEVENT HYO

KAHRETSİN YİNE BATIYORUZ!..

Ergun KILIÇ

BENİM MEKTÖRLÜĞÜM

A. Aktaş

KURUYOR... İŞEME DUVARI HALKA AÇILIYOR... ASİL NADİR TOPU ATTI ve DEDİ Kİ: BENİ

ZÜLF-İ YARE ZİYARET

Levent HACIYUSUFOĞLU
İnşaat Müh. 3,5

YÖNETMELİK

Son 10 yılın en iyi değişkeni seçilen üniversitemiz yönetmeliğini bu kez de biz değiştiriyoruz. Okuyun beğenmezseniz değiştirin.

DERS GEÇME (GEÇ THE DERS)
Öğrencilerin bir dersten geçmiş sayılmaları için o dersten GEÇMİŞ OLSUN notunu almaları gerekmektedir.

DERS TEKRARI (AL BE DERS)
Bir dersten HARAM OLSUN notunun aşağısında alanlar –ki bu YUH OLSUN'dur– o dersi tekrarlamak zorundadırlar. Ancak bazı durumlarda HARAM OLSUN alınan ders de tekrarlanır. Bu aşağıda belirtilecektir.

ÖĞRENİM SÜRESİ (PARAN KADAR OKU)
Öğrenim süresi parası olmayanlar için kısa sürelidir. Paralı öğrencilerle yüz yüze konuşulacak belirlenecektir.

DERS ALMA (GEL THE DERS)
(Bu yönetmeliklerden alınacak dersler çoktur ama burda yazılamamıştır.)
Derslerimiz 10.000.000 TL ile 1.000.000.000 TL arasında değişmektedir. Öğrenciler önce komisyoncuları ile (eskiden bunlara advisor denilirdi) pazarlık edecek sonra herşeylerini ipotek altına alarak senetlerini imzalayacaklardır. Komisyoncular verdikleri her dersten ders fiyatının % 10'u kadarını komisyon olarak alabilecekler. Öğrenciler bir dönemde en fazla 100 milyon TL'lık ders alabilirler. Ücretlere KDV dahildir.

DERS BIRAKMA (GIT THE DERS)
Öğrenciler kafalarına her estiğinde ders bırakamazlar. Bıraktıkları dersin % 10'unu kalem, kağıt parası, % 10'unu da "BİR DAHA OLMASIN FONU"na katkı payı olarak yatıracaklardır.

İLİŞKİ KESME (SHOT TO ÖĞRENCİ)
Öncelikle parası olmayan ya da senetlerini zamanında ödeyemeyen ipotekli öğrenciler için geçerlidir. Rektörlük tarafından o öğrenci için üç defa DISMISS OL, DISMISS OL, DISMISS OL denilir ve öğrencinin okulla ve varsa kız-erkek arkadaşlarıyla ilişkileri anında kesilir.
Paralı öğrencilerin ilişkilerini kesmeye kıyılamaz. Ancak ilişkilerinin kesilmesini çok isteyen yavrularımızın en fazla ters ilişkileri kesilir (Tersten ilişkinin zararları için bakınız geçici madde 3)

NOT ORTALAMASI (ORTALA GİTSİN)
Not ortalaması haftalık değiştirilen kot ortalaması ile ilişkilidir. Parasız öğrencilerin notları ile paralıların kotları arasında bir KOD farkı çıkarılacaktır. Bu KOD farkı 1'den 2'ye kadar sıralanacak ve kurra çekimi (noter huzurunda) ile öğrencilere dağıtılacaktır. Ancak fakirlere 1 zenginlere 2 düşürülmeye özen gösterilecek 1 alanlar not farkı ile kaybederken 2 alanlar göt farkı ile kazanacak.

ONUR ÖĞRENCİLERİ (ANIR THE ÖĞRENCİ)
Aldığı derslerden her dönem HELAL OLSUN alan öğrenciler Vikingler (Vik yapıyorlar) tarzında HELAL OLSUUUN diye anıracak ve bu yönetmelikler altında bile herşeyi bir kenara bırakıp ders çalıştıkları için herbirine Y.İ.L. (Yüksek İneklik Liyakatı) takdim edilecektir.

GEÇİCİ MADDELER
1. Çok geçici hükümler uygulamak gerektiğinde geçici madde 2. yürürlüğe girecektir.
2. 1. maddenin hükümsüz olduğu yerlerde bu madde de hükümsüzdür. 1. madde hükümlüyken bu maddeye de afedersiniz ama bok yemek düşer.
3. Hemen bu maddeyi okuman bile senin ters ilişkide olduğunu gösterir ki fazla merakın insanların başına neler getirdiğini hepimiz biliyoruz.

Başarılar, Rektörlük

geyiklemeler

BİLmece BULDURmaca
DAL içinde kaydırmaca (JOP)

Sordum SARI çiçeğe sen beni bilirmisin
Mor çiçek: Evet sen RENK KÖRÜSÜN.

İ.M.K. Borsası İ.T.Ü.'nün binalarına el koymuş.
Borsayı PARSAYA çevirdiler.

Tanju, Hülya aşkı müthiş eleştiriliyor
Bırakın çocukları sporla üresinler

Anadolumuz eskiden uygarlığın beşiği idi
Şimdi ABD'nin eşiği oldu.

Hükümet TBMM'den Irak'a ilaç gönderme yerine asker gönderme yetkisi aldı.
Askerlerin Irak halkına ilaç gibi geleceğini düşünüyorlar galiba.

Şehir içi otobüsleri: Toplu Taşım Aracı
Polis minibüsleri: Coplu Taşım Aracı

Saddam'a ne desem BUSH geliyor

Onlar vurdukça VOLE
Açılıyor bizim HOLE

Kanun Hükmünde kararnameler yetmedi
Kanun hükmünde yararnameler çıkartıyorlar.

ODTÜ ÇEKİRDEĞİ

Levent HACIYUSUFOĞLU
İnşaat Müh. 3,5

Dün gece karar verdim. 4. sınıfların yarısını bırakacağım.

★ ★ ★

Tek kişinin konuştuğu yerlere 'dersane' derler.

★ ★ ★

Hiçbir şeyi karşılıksız yapmayın; eve gidince de bunu 100 kere büyük harflerle yazın.

–Saygıdeğer bir 'prof'–

★ ★ ★

Total revenue increases as price increases in monopoly situations

— Hocam, peki insanlar için kötü olmuyor mu?

— We don't care about the people...

★ ★ ★

— Hocam, sınava hangi konular dahil?

— İlkokul 1. sınıftan bu güne kadar gördüğünüz konular.

★ ★ ★

141-142'nin kaldırılması için imza toplayan öğrencilerin Mathemetical Analysis for Business Application (MAT 141-142) dersinden bunalan öğrenciler olduğu anlaşıldı.

★ ★ ★

Eskiden hangi üniversiteye gireceğime yapabileceğim netlere göre karar verirdim, şimdi parama göre...

–bir öğrenci–

★ ★ ★

Biz savaşa insanlar ölüyor diye karşı çıkmıyoruz. İnsanların ölümüne karşı çıkmak sınıf uzlaşmacılığıdır. Biz emperyalizme karşıyız.

–Bir ODTÜ-ÖD üyesi–

★ ★ ★

Tarih tekerrürden ibarettir:

"Haksızlığın envaını gördük... bu mu kaanûn?
En gamlı sefaletlere düştük... bu mu devlet?
Devletse de kanunsa da artık yeter olsun;
Artık yeter olsun bu denî zulmü cehalet..."

Tevfik Fikret (1908)

★ ★ ★

Bazı sınav yanıtlarından enstantaneler;

Uç baba torik:

Ayakla vurulan bir topun, eğik atış menzili: 7.500 km., topun havada kalma süresi: 3000 saniye.

İki metrelik bir kirişte oluşan uzama: 63 km.

Bir kanalizasyon borusu çapı: 15 m/san.

Bir şehirlerarası yolun şerit genişliği: 75 m.

105 laboratuvarında, yerçekimi ivmesi: 1750 gr/cm3

Bir artezyen kuyusu çapı: 30 km.

Patagonyadan gelen bir habere göre, N.A. adlı genç savaşa hayır dediği için tutuklandı. Ülke başbakanı Bay Şimşek ise olayla ilgili olarak ben de savaşa hayır diyorum kimse beni tutuklamıyor dedi. Konuyu yorumlayan bir hukukçu ise, zeka özürlülerin Patagonya'da bu cezanın kapsamına girmediğini belirtti.

HAH HAH HAAA HAA H.A. (?)

Dergimizin afişini "commercial" ilan, kabul ederek imzalayan yetkili H.A. (?)'ya yanıttır.

Merak ediyorsanız söyleyelim sayın H.A. dergiden kazandığımız parayı bugün milletvekilleri bile kazanmıyorlar. İlerde bitzden istediğiniz 19.740.000 TL haracı da kazandığımız bu milyarlardan ödeyeceğiz. Şu anda çalıştığınız kurumun hemen hemen bütçesi kadar sermayeye sahip olan dergimizin satın alamayacağı hiçbir şey yoktur. Yeter ki bize fiyatı bildirilsin.

Not: Kafamızı kaldırdığımızda karabasan gibi çöken, mont, kitap, pantolon, plak, kaset, köfte, lahmacun, Tilya Burger, Best Burger, tavuk, işçi, öğrenci, memur ve bunun gibi satılık ilanlar "commercial" ilanlar değil aksine kanun hükmünde yararnameler olsa gerek.

★ ★ ★

DEMİREL: MÜDAHALE ORTAMINI EVREN HAZIRLADI... ZAMLAR ENFLASYONU KÖRÜKLEDİ.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Anayasanın 135. maddesine göre "Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşu" olan TMMOB MAKİNA MÜHENDİSERİ ODASI, 66 ve 85 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ve 7503 sayılı yasa ile değişik 6235 sayılı yasa gereğince kurulmuştur.

TMMOB'nin çağrısı üzerine 18.12.1954 tarihinde yapılan ilk Genel Kurul ile kuruluş çalışmalarını tamamlayan Makina Mühendisleri Odası, makina mühendisliği eğitimi veren yurtiçi ve yurtdışı eğitim kurumlarından mezun olup, ülkemizde makina mühendisliği mesleğini uygulayan mühendisleri çatışı altıda toplamıştır. Teknolojinin gelişimi sonucu, giderek gelişen mühendislik dallarının etkisi ile makina mühendislerinin yanı sıra endüstri, tekstil, uçak, gemi-inşa, işletme mühendisleri de Makina Mühendisleri Odası yapısında toplanmıştır.

Kuruluş yılı 1954'de 902 olan üye sayısı 1990'da 33.000'e ulaşmıştır. Yasal düzenlemelerinde belirlenen amaç, görev ve yetkileri doğrultusunda, Genel Merkez, Şubeler, Bölge Temsilcilikleri, İl ve İlçe Temsilcilikleri şeklinde tüm yurt düzeyinde yayılmış olan birimleri ile çalışmalarını yürütmektedir.

I. ODAMIZ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN TEKNİK HİZMETLER

1. Isıtma, Klima, Sıhhi, Soğutma, Doğalgaz Tesisatı Projelerinin Vize Çalışmaları,
2. Her Türlü Basınçlı Kapların ve Kaldırma Araçlarının Periyodik Kontrolları
3. Motorlu Araçların Motor-Şasi Numaralarının Orjinalliğinin Tespiti
4. Bilirkişi, Hakemlik, Eksperlik ve Teknik Danışmanlık Hizmetleri,
5. Sanayi Mamullerine Kalite Belgesi Verilmesi,
6. Firmalara Üretim ve Hizmet Yaptıkları Konularda Yeterlik Belgesi Verilmesi
7. Büro ve Tescil Belgesi Verilmesi

II. EĞİTİM ETKİNLİKLERİ

Günümüzde gerek Makina Mühendisliği eğitiminin niceliğinin artmasına karşın niteliğinin giderek düşmesi gerekse bilimsel ve teknolojik gelişmeler ve sanayideki uygulamalarında hızla artışı odamızın meslekiçi etkinliklerini geliştirmesini zorlamıştır.

Odamız aşağıda belirtilen konularda meslekiçi eğitim hizmetleri vermektedir.

1. Kaynak Uzmanlığı eğitimi,
2. Bilgisayar Kursları (Pascal/DBASE-III PLUS/Q-BASIC/LOTUS/AUTOCAD)
3. Doğal Gaz uzmanlık eğitim ve seminerleri
4. Üretim Planlama Seminerleri
5. Kalite Sağlama Seminerleri
6. İmalat Teknikleri Seminerleri
7. Soğutma Tesisleri İşletmecilik Kursları
8. Sanayi Kazancısı Yetiştirme Kursları,
9. İş Makinaları Operatörleri Yetiştirme Kursları
10. Yabancı Dil Kursları

III. YAYIN ÇALIŞMALARI

MMO olarak üyelerimizle iletişim sağladığmız en etkili araçlarımızın başında kuşkusuz yayın çalışmaları gelmektedir. Yayınlarımızı, oda çalışmalarını ve politikalarını üyelerimize duyurmanın yanısıra, ülkemizin demokratikleşme-sanayileşme sürecinde önemli bir işlevi de yerine getirmektedir.

A. SÜRELİ YAYINLAR :

1. **MÜHENDİS VE MAKİNA :** 36 yıldır yayımlanan ve alanında seçkin bir yeri olan Mühendis ve Makina Dergimiz, 33.000 makina mühendisi üyemize her ay düzenli ve ücretsiz olarak ulaşmaktadır.

2. **TEKSTİL VE MAKİNA :** 1987 yılında yayın yaşamına başlayan dergimiz, Odamız yapısında yer alan Tekstil Mühendislerine iki aylık sürelerle ücretsiz olarak ulaşmaktadır.

3. **ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ DERGİSİ :** MMO'na kayıtlı Endüstri Mühendislerine yönelik olarak Mayıs 1989 tarihinde yayın yaşamına başlayan "Endüstri Mühendisliği" dergisi iki ayda bir 4000 adet basılmakta ve ücretsiz olarak 2000 üyeye gönderilmektedir.

4. **TEKNİK VE UYGULAMA:** İlk sayısını Şubat 1986'da yayınlayan Teknik ve Uygulama Dergisi, Şubat 1990'da 25. sayıya ulaşmıştır. Yayın hedefi olarak, kendine, dünyada yayınlanan süreli yayınları taramak incelemek ve seçilen yazıları dergi çerçevesinde geniş bir mühendis çevresine iletebilmeyi amaçlayan Teknik ve Uygulama Dergisi, iki ayda bir yayınlanmakta ve geniş bir okuyucu kitlesine abonelik sistemiyle ücretli olarak dağıtılmaktadır.

B. TEKNİK KİTAPLAR :

Eğitim ve mesleki süreçteki üyelerimizin ve öğrencilerin teknik yayın gereksinimini dikkate alan Odamız bu alanda 135'i aşkın yayınıyla önemli bir boşluğu doldurmaktadır.